Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 243 (8483). ● 20 декабрь, 1984 йил ✦ ПАЙШАНБА Баҳоси 3 тийин.

ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ СЕССИЯСИ

Кеча ўн саккизинчи чақириқ халқ депутатлари Тошкент область Советининг ўн иккинчи сессияси бўлиб ўтди.

Область ижроия комитети раиси **Т. А. Алимов** КПСС Марказий Комитетининг 1984 йил октябрь Пленуми якунлари ва область халқ депутатлари маҳаллий Советларининг суғориладиган ерларни мелиорациялаш, фойдаланиш самарадорлигини ошириш, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ К. У. Черненко нутқидаги қоида ва хулосаларни бажариш юзасидан узоқ муддатли программани амалга ошириш соҳасидаги вазифалари тўғрисида доклад қилди.

Область ижроия комитети раисининг ўринбосари, область план комиссиясининг раиси **Ж. Р. Ризаев** Тошкент областини иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1985 йилги плани ҳамда областни иқтисодий ва социал ривожлантириш бўйича 1984 йилги планнинг қандай бажарилаётганлиги тўғрисида доклад қилди.

Сессияда область молия бўлими мудири ўринбосари **Р. А. Муҳиддиновнинг** Тошкент областининг 1985 йилги маҳаллий бюджети ва 1983 йилги маҳаллий бюджетнинг ижроси тўғрисидаги доклади тингланди.

Депутатлар транспорт, йўл қурилиши ва алоқа доимий комиссияси раиси, Тошкент область партия комитетининг транспорт ва алоқа бўлими мудири **И. И. Федориновнинг** область Советининг план-бюджет ва бошқа тармоқ доимий комиссиялари номидан қўшимча докладини ҳам тингладилар.

Сессия Тошкент областини иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1985 йилги плани ва областнинг 1985 йилги маҳаллий бюджетини тасдиқлади. Шунингдек, 1983 йилги маҳаллий бюджетнинг ижроси тўғрисидаги ҳисобот ҳам тасдиқланди.

Халқ депутатлари область Совети ижроия комитетининг 1984 йилги иши тўғрисидаги ҳисобот муҳокама этилди.

Шунингдек, умумтаълим ва ҳунар мактабларини КПСС Марказий Комитетининг 1984 йил апрель Пленуми ва ўн биринчи чақириқ СССР Олий Совети биринчи сессияси қарорлари асосида ислоҳ қилишнинг 1984 — 1990 йилларга мўлжалланган асосий йўналишларини амалга ошириш бўйича комплекс план тўғрисидаги масала ҳам кўриб чиқилди.

Муҳокама этилган ҳамма масалалар юзасидан қарорлар қабул қилинди.

Сессияда Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси **Ғ. Х. Қодиров** нутқ сўзлади. Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Советлар бўлими мудири **М. Т. Тешабоев** ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ташкилий-инструкторлик ишлари бўлими мудири **А. И. Шчербаков** ҳам сессия ишида қатнашдилар.

(Сессия тўғрисидаги ҳисобот газетанинг навбатдаги сонларидан бирида эълон қилинади).

ХАЛҚНИНГ МУНОСИБ НОМЗОДЛАРИ

ДЕПУТАТЛИККА НОМЗОДЛАР КЎРСАТИЛА БОШЛАНДИ

Мамлакатимизда иттифоқдош ва автоном республикаларнинг Олий Советларига, халқ депутатлари маҳаллий Советларига ўтказиладиган сайловга тайёргарлик зўр сиёсий активлик ва меҳнат ғайрати юксалган вазиятда давом этмоқда. Советларга сайлов беш йилликнинг тугалловчи йилига — КПСС XXVII съездига актив ҳозирлик кўриладиган йилга, совет халқи Улуғ Ватан урушида қозонган ғалабанинг 40 йиллигига, биринчи рус революциясининг, биринчи Советларнинг 80 йиллиги нишонланадиган йилга тўғри келмоқда.

Бу йилги сайлов кампанияси халқ ҳокимиятини янада чуқурлаштириш, давлат бошқаруви барча бўғинларининг ишини яхшилаш учун муҳим аҳамиятга эгадир. Бу кампания партия билан халқнинг бирлигини, совет кишилари партия режаларини рўёбга чиқаришга, Ватаннинг иқтисодий ва мудофаа қудратини зарбдор меҳнати билан кучайтиришга азму қарор берганликларини ёрқин намойиш этмоқда. Ҳар бир меҳнат коллективи КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг 15 ноябрдаги мажлисида сўзлаган нутқида ўртоқ К. У. Черненко ўртага қўйган вазифани, яъни хўжаликни яхшироқ юритиш, ресурслардан самаралироқ фойдаланиш, бирмунча натижалироқ ишлаш кераклиги тўғрисидаги вазифани ҳаракат учун қўлланма сифатида қабул қилди.

Сайлов кампанияси муҳим босқичга кирди: 19 декабрь куни республикалар Олий Советлари депутатлигига номзодлар кўрсатила бошланди.

РСФСР

«МЭЛЗ» ишлаб чиқариш бирлашмасига қарашли Москва «Хроматрон» заводининг йиғув цехи байрамона безатилган. Корхона ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчиларининг вакиллари Куйбишев сайлов округидан РСФСР Олий Совети депутатлигига ўз номзодини кўрсатиш учун бу ерда ўтказиладиган йиғилишга яхши кайфият билан келдилар.

Йиғилишни бирлашма касаба союз комитетининг раиси Л. М. Набатова очди.

Слесарь В. М. Александровга сўз берилди. У бундай деди:

— Биз меҳнат аҳли тўғрисида, Ер юзида тинчликни мустаҳкамлаш ҳақида доимо ғамхўрлик қилаётганликлари учун Коммунистик партиядан, унинг Марказий Комитетидан, Марказий Комитет Сиёсий бюросидан, ўртоқ К. У. Черненкодан миннатдормиз.

Мен Коммунистик партия ва Совет давлатининг, халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг атоқли арбоби, Ленин типидаги раҳбар, марксча-ленинча ғояларнинг оташин пропагандисти, халқлар ўртасида тинчлик ва ҳамкорлик учун толмас курашчи Константин Устинович Черненкони Куйбишев сайлов округидан РСФСР Олий Совети депутатлигига номзод этиб кўрсатишни коллективимиз номидан таклиф этаман.

Йиғилиш аҳли бу таклифни узоқ давом этган гулдурос қарсаклар билан кутиб олди.

— Константин Устиновичнинг бутун ҳаёти Ленин партияси билан, халқ билан чамбарчас боғлангандир,— деб давом қилди нотиқ.— Ўртоқ К. У. Черненко ҳамиша воқеалар жўш уриб турган жойда, коммунизм учун, планетада хавфсизлик ва тинчликни сақлаб қолиш учун, совет кишиларининг бахт-саодати учун курашнинг олдинги маррасидадир.

Константин Устинович ижтимоий ривожланишнинг энг муҳим, истиқболли масалаларини чуқур англаши, эришилган натижаларга ва ҳал этилмаган проблемаларга баҳо беришда реалистик ёндошуви билан партия ва давлат раҳбарлигининг самарали, ижодий услубини қарор топтириш учун кўп иш қилмоқда. Ўз ғайрат-шижоати билан кишиларни завқлантира олиши, ишга новаторларча муносабати, ўртоқларни коллектив ишга жипслаштириш маҳорати ўртоқ К. У. Черненкога хос фазилатлардир.

Мамлакатнинг барча меҳнаткашлари каби биз, ишчилар ҳам партия XXVI съездининг, КПСС Марказий Комитети кейинги Пленумларининг қарорларини изчиллик билан амалга оширишга қаратилган қатъий йўлни, ҳаётимизнинг барча соҳаларида содир бўлаётган ҳамма ижобий силжишларни Константин Устинович номи билан боғламоқдамиз.

— Завод коммунистлари номидан,—деди корхона партия комитетининг секретари Р. В. Скалкин,— ўртоқ К. У. Черненконинг Куйбишев сайлов округидан РСФСР Олий Совети депутатлигига номзод этиб кўрсатилганлигини қизғин қўллаб-қувватлайман. Совет кишилари қандай яшаётганликлари, уларнинг фикр-ўйлари, эҳтиёжлари ва ташвишлари билан доимо қизиқиб туриш Константин Устиновичга хос хусусиятдир. Кейинги бир неча йил ичидагина у Москвадаги «Серп и Молот» заводи ишчилари, Тбилиси ва Красноярск ўлкаси, Челябинск ва Фрунзе меҳнаткашлари, бошқа меҳнат коллективлари билан учрашди. Бизда, «Хроматрон»да ҳам Константин Устинович билан самимий, унутилмас учрашув бўлиб ўтганди.

Нотиқ ўртоқ К. У. Черненко ҳозирги шароитда марксизм-ленинизм классикларининг ғоявий меросини ижодий қўлланаётганлиги билан ажралиб туради, деб таъкидлади. Константин Устиновичнинг Коммунистик партия сиёсатининг туб, программавий масалаларига доир нутқлари чинакам ленинча, новаторлик ёндашув руҳи билан йўғрилгандир.

Монтажчи Л. А. Доброва, завод бош инженери А. А. Иванов, техника контроли бўлимининг контролёри Т. А. Ларина ўртоқ К. У. Черненкони РСФСР Олий Совети депутатлигига номзод этиб кўрсатиш тўғрисидаги таклифни астойдил қўллаб-қувватладилар.

КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси **Константин Устинович ЧЕРНЕНКО** «Хроматрон» заводи ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчиларидан Москва шаҳар Куйбишев сайлов округидан РСФСР Олий Совети депутатлигига номзод этиб кўрсатилсин, деган қарор якдиллик билан қабул қилинади.

Йиғилишда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Москва шаҳар комитетининг биринчи секретари В. В. Гришин ҳозир бўлди.

В. В. Куйбишев номидаги Москва «Электрозавод» ишлаб чиқариш бирлашмаси коллективи вакилларининг йиғилиши баланд руҳ билан ўтди. Корхона меҳнатчилари Коммунистик партия билан Совет давлатининг доно ички ва ташқи сиёсатини қизғин қўллаб-қувватлаётганл и г и, сайлов кунини меҳнатда янги-янги ютуқлар билан кутиб олишга азму қарор берганликлари ҳақида гапирдилар.

Касаба союз комитетининг раиси Н. Н. Харитонович йиғилишни очиб, сайлов кампанияси коммунистлар билан партиясизлар блокини янада мустаҳкамлаш белгиси остида ўтаётганлигини, бу кампания давлат ва жамиятни бошқаришга гражданларни яна ҳам кенгроқ жалб этишга хизмат қилиб, КПСС XXVI съездининг, КПСС Марказий Комитети кейинги Пленумларининг қарорларини бажариш учун курашда совет кишиларининг меҳнат ғайрати ва сиёсий активлигини ривожлантиришга кўмаклашаётганлигини таъкидлаб ўтди.

Электр пайвандчи В. И. Нефедочкин қуйидагиларни айтди:

— Жамиятимиз тараққиётининг битмас-туганмас манбаи партия билан халқ бирлигидадир. Коммунистик партия билан Совет давлатининг, халқаро коммунистик ишчилар ҳаракатининг атоқли арбоби, халқлар ўртасида тинчлик ва ҳамкорлик учун толмас курашчи ўртоқ К. У. Черненкони РСФСР Олий Совети депутатлигига бизнинг номзодимиз этиб кўрсатишни таклиф қиламан.

Бу таклиф гулдурос, давомли қарсаклар билан кутиб олинди. Корхона партия комитетининг секретари А. Ф. Пешков, ўровчи М. Н. Котельникова, бош инженер С. А. Лизунов, бошқа нотиқлар шу таклифни астойдил қўллаб-қувватладилар.

Йиғилиш **Константин Устинович Черненко**ни Куйбишев сайлов округидан РСФСР Олий Совети депутатлигига номзод этиб кўрсатиш тўғрисида якдиллик билан қарор чиқарди.

Москвадаги «Сокол» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчиларининг умумий йиғилиши бўлди.

Касаба союз комитетининг раиси Н. М. Ивушкина йиғилишни очиб РСФСР Олий Советига ва халқ депутатлари маҳаллий Советларига ўтказиладиган сайлов социалистик жамиятимиз бузилмас ғоявий-сиёсий бирлигининг, совет кишилари Коммунистик партияси, унинг Марказий Комитети теварагига жипслашганликларининг яна бир ёрқин намойиши бўлиб қолади, деб таъкидлади.

Корхона тикувчиси И. Н. Колмикова бундай дейди:

— Коммунистик партия билан Совет давлатининг атоқли арбоби, Ленин типидаги раҳбар, марксчи-ленинчи ғояларнинг оташин пропагандисти К. У. Черненкони РСФСР Олий Совети депутатлигига номзод этиб кўрсатишни таклиф қиламан.

Бу таклиф гулдурос давомли қарсаклар билан кутиб олинди. Вадиий конструкторлик бюросининг бошлиғи О. Ф. Григоренко, бош экономист О. В. Шулепов, ишчи А. Н. Костюрин, корхона партия бюросининг секретари Л. А. Беляева шу таклифни қизғин қўллаб-қувватладилар.

Йиғилиш **Константин Устинович Черненко**ни Куйбишев сайлов округидан РСФСР Олий Совети депутатлигига номзод этиб кўрсатиш тўғрисида якдиллик билан қарор қабул қилди.

Москвадаги «Второй часовой завод» ишлаб чиқариш бирлашмаси ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари коллективининг умумий йиғилиши тантанали вазиятда ўтди.

Йиғувчи В. С. Большаковага сўз берилади:

— Коллектив,—деди у,— беш йилликни муддатидан илгари бажариш, экономикани интенсивлашни жадаллаштириш тўғрисида партия ўртага қўйган вазифани ҳаракат программаси, деб қабул қилди. Биз 1985 йилги социалистик мажбуриятларни ишлаб чиқишда айни ана шу позициялардан туриб ёндошдик.

Ишчи Коммунистик партия билан Совет давлатининг таниқли арбоби, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Тихоновни Фрунзе сайлов округидан РСФСР Олий Совети депутатлигига номзод этиб кўрсатишни таклиф қилди.

— Биз ҳаммамиз,— деди нотиқ,— Николай Александрович Тихоновни партия бунёдкорлик режаларини амалга ошириш учун курашнинг актив ташкилотчиси, деб биламиз. Унинг таржимаи ҳоли кўп тармоқли халқ хўжалигини ривожлантириш, мамлакат мудофаа қудратини мустаҳкамлаш соҳасидаги кундалик, кўп қиррали фаолият, Коммунистик партия ишлаб чиққан ташқи сиёсатни амалга ошириш, совет халқининг фаровонлигини ўстириш соҳасидаги катта ишлар билан боғланган.

Москва ишлаб чиқариш бирлашмасининг бош директори Н. И. Першин, йиғувчи комсомол аъзоси Галина Полунина, слесарь А. А. Олимпиев, партия комитетининг секретари Ю. И. Ряпковалар ҳам Н. А. Тихоновни депутатликка номзод этиб кўрсатиш тўғрисидаги таклифни қизғин қўллаб-қувватладилар.

Йиғилиш **Николай Александрович Тихонов**ни Фрунзе сайлов округидан РСФСР Олий Совети депутатлигига номзод этиб кўрсатиш тўғрисида бир овоздан қарор қабул қилди.

Москва телевизор заводининг меҳнаткашлари корхонанинг конференциялар залига баланд руҳ билан келдилар. Бу ерда РСФСР Олий Совети депутатлигига номзод кўрсатишга бағишланган йиғилиш бўлиб ўтди.

Йиғилишда сўзга чиққан ишчи И. В. Тальников завод коллективининг фидокорона меҳнати ҳақида гапирди.

Нотиқ Москва телевизор заводи коллективи номидан КПССнинг таниқли арбоби, партия сиёсатини амалга ошириш учун актив курашчи, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари М. С. Горбачевни Москва шаҳар Киев сайлов округидан РСФСР Олий Совети депутатлигига номзод этиб кўрсатишни таклиф қилди. У ҳозир бўлганларнинг ҳаммасини бу таклифни қўллаб-қувватлашга чақирди.

— Михаил Сергеевич Горбачев,— деди ишчи,— унга партия ишониб топширган барча лавозимларда ўзига хос ташаббус ва фидокорлик билан меҳнат қилиб, бутун билими, тажрибаси куч-ғайратини халққа, коммунизм ишига фидокорна хизмат қилишга сарфламоқда.

Бу таклифни Москва телевизор заводи партия комитетининг секретари А. А. Петров, инженер-конструктор В. В. Гончарова, комсомол комитети секретарининг ўринбосари С. Б. Кабанова, бўлим бошлиғининг ўринбосари Ю. И. Рижов қизғин қўллаб-қувватладилар.

Михаил Сергеевич Горбачевни Москва шаҳар Киев сайлов округидан РСФСР Олий Совети депутатлигига номзод этиб кўрсатиш тўғрисида якдиллик билан қарор қабул қилинди.

Коммунистик меҳнат зарбдори, слесарь А. П. Забегаев Москва прожектор заводида бўлиб ўтган сайлов олди йиғилишида сўзлаган нутқида Советларни социалистик қурилишнинг қудратли қуроли, деб атади.

Нотиқ Коммунистик партиянинг таниқли арбоби, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзоси, КПСС Москва шаҳар комитетининг биринчи секретари В. В. Гришинни Вешняков сайлов округидан РСФСР Олий Совети депутатлигига номзод этиб кўрсатишни таклиф қилди.

Йиғилишда сўзга чиққан кишилар Виктор Васильевич партиявий принципиаллиги, одамларга ғамхўрлиги билан москваликлар орасида ҳурмат ва эътибор қозонди, деб таъкидладилар. У коммунистик бунёдкорлик буюк режаларини амалга оширишга, жаҳонда биринчи социалистик давлат пойтахтини иқтисодий ва социал ривожлантиришга бутун куч, билим ва тажрибасини сарфламоқда.

Виктор Васильевич Гришинни Вешняков сайлов округидан РСФСР Олий Совети депутатлигига номзод этиб кўрсатиш тўғрисида бир овоздан қарор қабул қилинди.

Владимир областининг Коврово шаҳрида В. А. Дегтярев номли завод ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчиларининг йиғилиши бўлиб ўтди.

Корхона партия комитетининг секретари В. А. Ерофеевский КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР мудофаа министри, Совет Иттифоқи маршали Д. Ф. Устиновни Коврово сайлов округидан РСФСР Олий Совети депутатлигига номзод этиб кўрсатишни таклиф қилди.

Коммунистик партия билан Совет давлатининг таниқли арбоби Д. Ф. Устинов КПСС бош йўлини амалга оширишга, мамлакат иқтисодий қудратини ривожлантириш ишига катта ҳисса қўшмоқда, деб таъкидлашди нотиқлар. Совет кишилари Дмитрий Федорович Қуролли Кучларни, социалистик Ватанимизнинг мудофаа қудратини мустаҳкамлашга жуда кўп куч-ғайрат сарфлаётганлигини яхши биладилар.

Йиғилиш қатнашчилари **Дмитрий Федорович Устинов**ни Коврово сайлов округидан РСФСР Олий Совети депутатлигига номзод этиб кўрсатиш тўғрисида бир овоздан қарор қабул қилдилар.

Москва яқинидаги Калининград шаҳрининг Калинин номли маданият саройига машинасозлик заводининг ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари келишди.

Корхона партия комитетининг секретари Н. Н. Нетилев коллектив номидан КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Совети раисининг биринчи ўринбосари, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громикони Калининград сайлов округидан РСФСР Олий Совети депутатлигига номзод этиб кўрсатишни таклиф қилди.

— Ўртоқ А. А. Громиконинг партия ва мамлакат олдидаги хизматлари кенг маълумдир, — деди нотиқ, — биз Андрей Андреевични КПСС билан Совет давлатининг таниқли арбоби, Советлар мамлакати тинчликсевар ленинча ташқи сиёсати принципларини изчил ва зўр ғайрат билан амалга ошираётган, мустаҳкам тинчлик, озодлик мустақиллик ва халқлар социал тараққиётини қаттиқ туриб ҳимоя қилаётган арбоб деб биламиз.

Йиғилиш қатнашчилари **Андрей Андреевич Громико**ни Калининград сайлов округидан РСФСР Олий Совети депутатлигига номзод этиб кўрсатиш тўғрисида бир овоздан қарор қабул қилдилар.

Москва областининг Серпуховдаги юк автотранспорт корхонасида бўлиб ўтган йиғилиши **Виктор Васильевич Гришинни** ва ҳайдовчилар бригадири **Юрий Евгеньевич Галановни** Серпухов сайлов округидан РСФСР Олий Совети депутатлигига номзод этиб кўрсатиш тўғрисида бир овоздан қарор қабул қилди.

«Ленинградский металлический завод» трубасозлик ишлаб чиқариш бирлашмасида кўп кишилик йиғилиш бўлиб ўтди.

Йиғилиш қатнашчилари бир овоздан қабул қилинган қарорда **Константин Устинович Черненко** ва бирлашманинг йиғувчи-слесарлар бригадири, икки марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони **Владимир Степанович Чечеровни** Калинин сайлов округидан РСФСР Олий Совети депутатлигига номзод этиб кўрсатдилар.

С. М. Киров номли Ленинград ип йигирув комбинати коллективининг йиғилишида сўзга чиққан Л. М. Пименова КПССнинг таниқли арбоби, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари Г. В. Романовни Смольний сайлов округидан РСФСР Олий Совети депутатлигига номзод этиб кўрсатишни таклиф қилди.

— Григорий Васильевич, — деди у,— обрўли раҳбар ва ташкилотчидир. У КПССнинг партиямиз иқтисодий стратегиясини ишлаб чиқиш ва амалга оширишга қаратилган ленинча йўлини рўёбга чиқаришга, фан-техника тараққиётини жадаллаштиришга, халқ фаровонлигини оширишга катта ҳисса қўшмоқда.

Григорий Васильевич Романовни Смольний сайлов округидан РСФСР Олий Совети депутатлигига номзод этиб кўрсатиш тўғрисида якдиллик билан қарор қилинди.

Олтойдаги «Барнаулский» совхозининг меҳнаткашлари йиғилишга яхши кайфият билан келдилар.

Совхознинг бош ветеринария врачи А. Н. Сарапкин КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Совети раисининг биринчи ўринбосари Г. А. Алиевни Марказий сайлов округидан РСФСР Олий Совети депутатлигига номзод этиб кўрсатишни таклиф қилиб, совет кишилари Г. А. Алиевни партия билан давлатнинг таниқли арбоби, партиянинг халқ хўжалигини ривожлантиришга, жамоат ишлаб чиқариши самарадорлигини оширишга қаратилган қарорларини изчил амалга ошираётган принципиал раҳбар — коммунист, деб билишини уқтириб ўтди.

Йиғилиш **Гейдар Алиевич Алиевни** Марказий сайлов округидан РСФСР Олий Совети депутатлигига номзод этиб кўрсатиш тўғрисида бир овоздан қарор қабул қилди.

(ТАСС).

ЮКСАК ИШОНЧ

РЕСПУБЛИКАДА ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ДЕПУТАТЛИГИГА НОМЗОДЛАР КЎРСАТИЛА БОШЛАНДИ

ТОШКЕНТ

В. П. Чкалов номидаги Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатлигига номзодлар кўрсатишга бағишланган йиғилишга баланд руҳ билан келдилар. Йиғилиш 19 декабрь куни корхонанинг йиғув цехида бўлиб ўтди. Залда КПСС ва Совет давлатининг тинчликсевар сиёсатини, дунёда энг демократик совет сайлов системасини шарафловчи плакат ва транспарантлар бор эди. Бирлашма касаба союз комитетининг раиси Г. В. Шевелева йиғилишни очди.

Мастер, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони А. И. Ломакин минбарга чиқади. У ҳозирги сайлов кампанияси КПСС Марказий Комитети 1984 йил октябрь Пленумининг, ўн биринчи чақириқ СССР Олий Совети иккинчи сессиясининг қарорларидан, Марказий Комитет Пленумида ва КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг мажлисида СССРни иқтисодий ва социал ривожлантириш 1985 йилги давлат плани билан СССРнинг 1985 йилги давлат бюджетининг лойиҳаларини муҳокама қилишда ўртоқ К. У. Черненко нутқларидан барча совет халқининг меҳнат ғайрати кучайган ва сиёсий активлиги жўш урган бир вазиятда ўтаётганлигини айтди.

А. И. Ломакиннинг Тошкент шаҳар 48-Горький сайлов округидан Коммунистик партия ва Совет давлатининг, халқаро коммунистик ва ишчи ҳаракатининг атоқли арбоби, улуғ Ленин ишига содиқ ва уни оғишмай давом эттираётган КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ К. У. Черненкони Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатиш тўғрисидаги таклифини йиғилиш қатнашчилари гулдурос қарсаклар билан кутиб олдилар.

— Тошкентлик авиасозлар меҳнат аҳлига кундалик диққат-эътибори, ҳар бир иттифоқдош республика, шу жумладан, Ўзбекистон экономикаси ва маданиятини равнақ топтириш тўғрисида оталарча ғамхўрлиги учун Константин Устиновичга чуқур миннатдорчилик билдирмоқдалар, деди нотиқ.

Бирлашма филиали партия комитетининг секретари И. С. Леухин сўз олади. У ўзидан олдинги нотиқ киритган таклифни қизғин маъқуллаб, бирлашманинг йиғувчи-слесари, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Назрулла Манноповни Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатади. Н. Маннопов корхонада ишлаётганига чорак асрдан ошди, у республикада «икки беш йилликни бир беш йилликда бажарайлик» деган шиор остида кенг қулоч ёзган социалистик мусобақанинг ташаббускорларидан биридир.

Мастер М. Д. Ўлмасов, бирлашма комсомол комитети секретарининг ўринбосари Г. Тоиров, инструктор слесарь Н. В. Луканина айтилган номзодларни қўллаб-қувватлаб чиқишди.

Йиғилишда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари И. Б. Усмонхўжаев нутқ сўзлади.

Йиғилиш аҳли **Константин Устинович Черненко** билан **Назрулла Маннопов**ни Тошкент шаҳар 48-Горький сайлов округидан Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатлигига номзодлар қилиб кўрсатиш тўғрисида якдиллик билан қарор қабул қилди.

Йиғилишда Тошкент область партия комитетининг биринчи секретари М. М. Мусахонов, Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари У. У. Умаров иштирок этдилар.

КЕЛЕС

Тошкент область, Тошкент районидаги «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» колхози меҳнатчиларининг сайлов олди йиғилишига кўп киши тўпланди. Йиғилишни хўжалик партия комитети секретарининг ўринбосари Д. Йўлдошева очди.

Сут соғувчи В. Мусаева йиғилишда сўзга чиқиб, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари Михаил Сергеевич Горбачевни Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатишни таклиф қилди. КПСС Марказий Комитети 1984 йил октябрь Пленумининг қарорлари қишлоқ хўжалик меҳнатчилари учун катта аҳамият касб этади, деди у. Пленумда ерларни мелиорациялашнинг узоқ муддатли программаси белгиланди. Бу программа мамлакатнинг озиқ-овқат фондини муттасил кўпайтиришга қаратилган. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ К. У. Черненко КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг мажлисида сўзлаган нутқида барча меҳнатчилар олдига янги вазифаларни қўйди. Биз ана шу вазифаларни бажариш учун куч-ғайратимизни аямаймиз.

Жонажон Коммунистик партиямиз — барча муваффақиятларимизнинг ташкилотчиси ва илҳомчисидир, деб таъкидлади В. Мусаева. Михаил Сергеевич Горбачев партиянинг содиқ фарзанди. У тинимсиз куч-ғайрати, Ленин ишига, партия ва халқ ишига садоқатли хизмати билан ҳақли равишда совет кишиларининг ҳурмат-эҳтиромига сазовор бўлди.

Сабзавотчилик бригадасининг бошлиғи И. Ирисбекова ўз нутқида М. С. Горбачев номзодини астойдил қўллаб-қувватлаб, «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» колхозининг сут соғувчиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, СССР Давлат мукофотининг лауреати Мунаввар Исоқовани Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатлигига номзод этиб кўрсатишни таклиф қилди.

— Хўжалигимизда Мунаввара ҳамма яхши билади, деди у.— М. Исоқова чорак асрдан кўпроқ вақтдан буён сут соғувчи бўлиб ишлайди, ўз вазифасини жуда соз адо этмоқда. Доимо кўп сут соғиб олишга эришмоқда. Республика давлат ҳокимияти Олий органининг депутати сифатида у халқ вакили деган юксак номни шараф билан оқламоқда. М. Исоқова ўз сайловчиларининг наказларини жон куйдириб, астойдил бажармоқда. Мен аминманки, М. Исоқова халқнинг юксак ишончини бундан буён албатта оқлайди.

Сабзавотчилик бригадаларининг бошлиқлари П. Каримов ва С. Ғуломовлар, колхоз инженери К. Неъматов кўрсатилган номзодларни қўллаб-қувватладилар.

Йиғилиш қатнашчилари **Михаил Сергеевич Горбачев** билан **Мунаввар Исоқова**ни 107-Гулистон сайлов округидан Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатлигига номзодлар этиб кўрсатиш тўғрисида якдиллик билан қарор қилдилар.

Йиғилишда Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг раиси О. У. Салимов иштирок этди.

(ЎЗТАГ).

К. У. ЧЕРНЕНКО Д. МИНТОФФ БИЛАН СУҲБАТЛАШДИ

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси К. У. Черненко Совет ҳукуматининг таклифига биноан расмий визит билан Совет Иттифоқида меҳмон бўлиб турган Мальта республикасининг Бош министри Д. Минтоффни 19 декабрь куни қабул қилди.

Суҳбатда совет томонидан — КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Совети раисининг биринчи ўринбосари, СССР Ташқи ишлар министри А. А. Громико, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси А. М. Александров ва СССРнинг Мальта республикасидаги элчиси В. Н. Смирнов; Мальта томонидан — Бош министрнинг ўринбосари ва Молия министри У. Абела, Ташқи ишлар министри А. Шеберас Тригона ва Мальта республикасининг СССРдаги муваққат ишлар вакили Ж. Шкембри қатнашдилар.

К. У. Черненко билан Д. Минтофф тенг ҳуқуқлилик ва ўзаро ҳурмат асосида қурилган совет-мальта муносабатлари кейинги йилларда турли соҳаларда — сиёсий, савдо-иқтисодий ва бошқа соҳаларда муттасил ривожланганлигини мамнуният билан қайд этдилар.

Ҳар иккала томон СССР билан Мальта ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорлик муносабатларини мавжуд имкониятларни эътиборга олиб, янада кенгайтириш ва чуқурлаштиришга тайёр эканини, бу эса совет ва мальта халқларининг манфаатларига мос бўлиб тушишини изҳор этди.

Суҳбат давомида иккала мамлакатни қизиқтирувчи халқаро проблемалар хусусида томонларнинг фикрлари бир-бирига яқинлиги ёки мослиги тасдиқланди. Европада ва умуман дунёда сиёсий иқлимни соғломлаштириш ва хавфсизликни мустаҳкамлаш учун курашдаги куч-ғайратларни кўпайтириш зарурлиги таъкидланди ва бу мақсадларга эришишга ҳар бир давлат, ўзининг катта-кичиклигидан, социал тузумидан ва бирон-бир гуруҳга мансублигидан қатъи назар, ҳисса қўшиши мумкин ва лозимлигига ишонч билдирилди.

Ҳозирги мураккаб халқаро вазиятда, деди К. У. Черненко, кучайиб бораётган ядро уруши хавфини тугатиш энг зарур умумбашарий вазифадир. Бунинг учун СССР ўзига боғлиқ бўлган ҳамма ишни қилмоқда. Совет Иттифоқининг ядро ва космик куролларига тааллуқли масалаларнинг бутун комплекси юзасидан янги Совет-Америка музокараларини бошлаш тўғрисида АҚШ билан келишиб олиш имконини берган ташаббуси бунинг ёрқин далилидир. Энди кўп нарса Вашингтондагиларнинг шу музокараларга виждонан ва амалий ёндашишларига боғлиқ бўлади. Совет Иттифоқи шундай қилишга тайёр.

Томонлар Стокгольм конференциясининг муваффақиятли тугаши, унда сиёсий характердаги йирик қадамлар қўйиш билан бирга ҳарбий соҳадаги ишончнинг амалий тадбирлари хусусида бир фикрга келиниши Европа хавфсизлигини ва халқаро хавфсизликни мустаҳкамлашга каттагина кўмак берган бўлур эди, деган умумий бир фикрни айтдилар.

Ўрта денгиз райони барқарор тинчлик ва ҳамкорлик зонаси бўлиб қолиши лозимлигига иккала томоннинг ишончи комил. Шу жиҳатдан олганда, ядро қуроли жойлаштирилган кемаларнинг Ўрта денгиздан олиб чиқиб кетилиши, Ўрта денгиздаги ядросиз мамлакатларнинг территориясида ядро қуролини жойлаштиришдан воз кечиш муҳим аҳамият касб этган бўлур эди.

АҚШ Исроилнинг агрессив сиёсатини қўллаб-қувватлаши оқибатида Яқин Шарқда давом этиб келаётган кескинликдан хавотирлик изҳор қилинди. Яқин Шарққа бағишлаб барча манфаатдор томонлар, шу жумладан, Фаластин озодлик ташкилоти иштирокида халқаро конференция чақириш тўғрисида Совет Иттифоқи қилган таклиф Яқин Шарқдаги аҳволни одилона, ҳар тарафлама бартараф этиш йўлини очган бўлур эди.

Д. Минтофф Мальтанинг бетарафлик ва қўшилмаслик сиёсатига содиқлигини тасдиқлади. К. У. Черненко Мальтанинг қўшилмаслик йўлидан борувчи бетараф давлат сифатидаги статусини Совет Иттифоқи қўллаб-қувватлашини билдирди.

Суҳбат дўстона вазиятда ўтди.

(ТАСС).

СИЁСИЙ ДОКЛАДЧИЛАРГА ЁРДАМ

СОВЕТЛАР мамлакати дадил одим билан ўн биринчи беш йилликнинг сўнгги, якунловчи йилига, КПСС XXVII съездига актив тайёргарлик кўриш йилига қадам қўймоқда. Меҳнат коллективларида 1984 йил план топшириқларини муваффақиятли бажариш учун, келаётган янги йилни дадил бошлаш учун пойдевор яратиш йўлида астойдил кураш олиб борилмоқда. Улуғ Ғалабанинг 40 йиллиги, стахановчилик ҳаракатининг 50 йиллигини муносиб кутиб олиш учун умумхалқ социалистик мусобақаси кенгаймоқда.

ҲАР БИР МЕҲНАТКАШНИНГ ШОН-ШАРАФ ИШИ

21 ДЕКАБРЬ—ЯГОНА СИЁСИЙ КУН

БУ йил ўзининг олтмиш йиллигини нишонлаган республикамиз меҳнаткашлари учун алоҳида аҳамиятга эга бўлган йил бўлди. КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Советининг табриги юбилей тантаналарига кўтаринкилик бағишлаб, Ўзбекистоннинг барча меҳнаткашларини социалистик Ватан фаровонлиги йўлида янги бунёдкорликларга руҳлантирди.

Совет кишилари КПССнинг халқ хўжалигини бир текисда ва мутаносиб ривожлантиришни таъминлашга, ижтимоий ишлаб чиқаришни ҳар томонлама интенсивлаштиришга қаратилган изчил йўлини муваффақиятли амалга ошириш учун куч-ғайратларини сарфламоқдалар. Партиянинг иқтисодий стратегиясида аграр сиёсат масалалари муҳим ўринлардан бирини эгаллайди. КПСС Марказий Комитетининг 1984 йил октябрь Пленуми қишлоқ хўжалигини ривожлантиришни жадаллаштириш юзасидан партия изчил фаолиятининг янги далили бўлди. Бу Пленум Узоқ муддатли мелиорация программасини ва ўн иккинчи беш йилликда ҳамда 2000 йилгача суғориладиган ерлардан фойдаланиш самарадорлигини ошириш йўл-йўриқларини маъқуллади.

Пленум қарорларида, КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ К. У. Черненконинг Пленумда сўзлаган нутқида агросаноат комплексини интенсивлаштиришнинг асосий йўналишлари асослаб берилди, мелиорациянинг мунтазам равишда гарантияланган ҳосил олишдаги ролини ошириш, озиқ-овқат маҳсулотлари ва қишлоқ хўжалик хомашёси ишлаб чиқаришни кўпайтириш йўллари конкретлаштирилди, совет экономикасини ривожлантиришнинг янги актуал вазифалари қўйилди.

Қабул қилинган ҳужжатлар Ўзбекистон ССР учун ниҳоятда муҳим аҳамиятга эга. Негаки бутун маҳсулотнинг 95 процентини бизда суғориладиган ерлар бермоқда.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVIII пленуми, Тошкент область партия комитетининг VI пленуми КПСС Марказий Комитетининг 1984 йил октябрь Пленуми қарорларидан келиб чиқадиган вазифаларни республикамиз ва областимиз учун конкретлаштирди, қишлоқ хўжалик самарадорлигини ошириш ва уни юксалтиришнинг бундан буёнги йўлларини аниқлаб берди.

Ўзбекистоннинг, шу жумладан пойтахт область меҳнаткашларининг сув хўжалиги қурилишидаги, илгари кимсасиз қақраб ётган ерларни ўзлаштиришдаги ютуқлари чиндан ҳам улкандир. Жуда катта капитал маблағлар сарфланиши, бутун мамлакатнинг саҳий ёрдами Совет ҳокимияти йилларида суғориладиган ерлар майдонини қарийб уч марта кўпайтириш, гарантияланган юқори ҳосил олиш, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари ишлаб чиқаришни кўп баравар кўпайтириш имконини берди.

Бу иш КПСС Марказий Комитетининг 1966 йил май Пленумидан кейин айниқса кенг қулоч ёзди. Ўтган йиллар мобайнида Совет ҳокимияти йилларида ўзлаштирилган суғориладиган майдонларнинг қарийб ярми фойдаланишга топширилди. Қўриқ ерларни мелиорациялаш ва ўзлаштириш бўйича катта ишлар қилинди. Мелиоратив қурилишнинг қудратли саноат базаси барпо қилинди. Сув хўжалигида юксак инженерлик даражасига эришилди. Бугунги кунда қўриқ зоналарда 160 та совхоз ишламоқда, 340 мингдан ортиқ янги ишчи ўрни вужудга келтирилди, бу ерларда миллион кишидан ортиқ аҳоли яшамоқда. Агросаноат комплекси тубдан ўзгарди, пахтанинг ялпи ҳосили, қишлоқ хўжалигининг бошқа маҳсулотлари анча кўпайди, чорвачиликни ривожлантиришда муайян ютуқларга эришилди.

КПСС Марказий Комитети октябрь Пленумининг қарорларида, Узоқ муддатли мелиорация программасида республика халқ хўжалигини юксалтиришнинг янада катта истиқболлари белгиланган.

2000 йилгача бўлган кейинги истиқболда, Ўзбекистонда суғориладиган ерлар майдонини 5—5,5 миллион гектарга етказиш назарда тутилади. Сибирь дарёлари сувининг бир қисмини мамлакат жанубига, шу жумладан республикамизга юборишни лойиҳалаш тугатилади. Сибирь — Ўрта Осиё канали қурилишининг конкрет муддатларини аниқлаш тўғрисидаги масала амалий йўлга солинади. Буларнинг ҳаммаси КПСС Марказий Комитети, Совет ҳукуматининг Ўзбекистонни ривожлантиришнинг туб масалаларига кўрсатаётган ғамхўрлиги ва эътиборининг яққол намунасидир.

Партия олдинга қўяётган вазифалар Тошкент области учун муҳим аҳамиятга эга, бу областда ҳозирги вақтда суғориладиган ерлар умумий экин майдонининг 80 процентдан ортиғини ташкил этади. Бундай ерлар 1965 йилдагига нисбатан 11 процентга кўпайди.

Ўнинчи беш йиллик ва ўн биринчи беш йилликнинг уч йили ичида ерларни мелиорациялашга 445 миллион сўм сарфланди, ўнлаб минг гектар янги ерлар қишлоқ хўжалик оборотига киритилди ва 76 минг гектар эски ҳайдаладиган ерларнинг мелиоратив ҳолати яхшиланди. Ерларни сув билан таъминлашни яхшилаш юзасидан катта ишлар амалга оширилди. Шу вақт ичида Оҳангарон сув омборининг биринчи ва иккинчи навбати, Паркент каналининг биринчи навбати қурилди, 690 километр суғориш каналлари бетонлаштирилди, 30 та насос станцияси фойдаланишга топширилди. Оҳангарон, Бўстонлиқ, Коммунистик ва Паркент районларининг тоғ ёнбағирларида мева-сабзавот етиштирадиган янги зона вужудга келтирилди.

Бу ишларнинг ҳаммаси қишлоқ хўжалигини интенсивлаштиришнинг бошқа катта тадбирлари билан биргаликда олиб борилиб, область бўйича беш йилликнинг ўтган уч йили ичида пахта ҳосилини 1,5 баравар ошириш, каноп, дон, мева-сабзавот, картошка, гўшт, сут, тухум тайёрлашни кўпайтириш имконини берди. Ҳозир область хўжаликлари суғориладиган ерларда йилига ўртача 4 миллион тоннага яқин деҳқончилик маҳсулоти тайёрламоқда.

Мелиорацияни ривожлантириш, суғориладиган ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш юзасидан ўн иккинчи беш йилликда янада катта ишлар амалга оширилади. Давлат капитал маблағлари ҳисобига минглаб гектарга яқин янги суғориладиган ерларни ўзлаштириш ва қишлоқ хўжалик оборотига киритиш мўлжалланмоқда.

Белгиланган вазифаларни амалга ошириш ишда тартибни йўлга қўйиш, интизом ва уюшқоқликни кучайтиришни талаб қилади. Область партия комитетининг VI пленуми мавжуд камчиликларни тугатишга, мелиорация ва сув хўжалигининг муҳим проблемаларини ҳал этишга, суғориладиган деҳқончиликнинг потенциал имкониятларидан моҳирона фойдаланишга қаратилган конкрет тадбирларни ишлаб чиқди, айрим хўжаликларда суғориладиган экин майдонлари ҳосилдорлиги пасайиб кетганлиги, деҳқончилик ва чорвачиликни ривожлантиришда йўл қўйилаётган айрим камчиликларга эътиборни қаратди. Меҳнатни ташкил этиш ва рағбатлантиришнинг прогрессив усуллари суст жорий қилинмоқда. Малакали кадрларни тайёрлаш ва иш жойида мустаҳкамланиб қолишига етарли эътибор берилмаяпти. Сув хўжалиги қурилишини янада такомиллаштириш ва бу ишнинг сифатини яхшилаш керак.

Ҳозирги вақтда давлат ва меҳнат интизомини бузишларга қарши курашни кучайтириш, иш вақти йўқотилиши, техника ва механизмларнинг ишламай туриб қолишининг олдини олиш керак. Мавжуд ремонт ва сув хўжалиги ташкилотлари индустриал базасининг ишлаб чиқариш қувватларидан тўлароқ фойдаланиш лозим.

Ердан фойдаланиш самарадорлигини ошириш социал вазифаларни муваффақиятли ҳал этиш билан чамбарчас боғлангандир. Қишлоқ жойларда мактаб, болалар ва даволаш муассасалари тармоғи тўхтовсиз ривожланиб бормоқда, маданий-маиший, савдо хизмати яхшиланмоқда. Бироқ қишлоқни социал қайта ўзгартиришни жадаллаштириш учун янада кўпроқ куч-ғайрат сарфлаш зарур.

Тошкент области шароитида мавжуд суғориладиган ерлардан фойдаланиш ва уларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш муҳим аҳамият касб этади. Бир қатор хўжаликларда мелиоратив системалар етарлича ривожлантирилмаган, улардан ёмон фойдаланилади, тиклаш ишлари ўз вақтида олиб борилмайди.

Ер фонди, ихота дарахтлари полосаларини сақлаш юзасидан назорат бўшаштириб юборилган. Кўпгина майдонлар шамол эррозияси, гармселлардан зиён кўрмоқда. Ҳали ҳам суғориладиган майдонларни талон-тарож қилиш, мелиоратив жиҳатдан тайёрланмаган майдонларга экин экишга йўл қўйилмоқда.

Пленум капитал сарфлар структурасини қайта кўриб чиқиш вазифасини қўйди. Илгари суғориб келинган майдонларни мелиорациялашга ажратиладиган маблағларни кўпайтириш, бу массивларни планлаштириш ва лойиҳалаш, уларни реконструкциялашга муносабатни тубдан ўзгартириш лозимлигини таъкидлади. Ҳар бир хўжалик, район, область учун қайта қуришнинг ягона пухта схемаси ишлаб чиқилиши керак.

Ерларни сув билан таъминланишини яхшилаш юзасидан ҳам катта вазифалар турипти. Юқори ва Шимолий Тошкент, Жун, Хандам ва Полвонов номли каналларни реконструкциялашни тезлаштириш керак. Суғориладиган тармоқларни бетонлаштириш ҳам муҳим резерв ҳисобланади. Ҳозирги вақтда ички ва хўжаликлараро суғориш ариқларининг атиги беш процентигина бетонлаштирилган.

Узоқ муддатли мелиорация программасини амалга ошириш халқ хўжалик планларини бажариш билан чамбарчас боғлангандир. СССР Олий Совети ва Ўзбекистон ССР Олий Советининг сессияларида мамлакатни ва республикани 1985 йилда иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг давлат планлари тасдиқланди. Ўзбекистон экономикасининг ҳамма тармоқларини ривожлантиришнинг юксак суръатлари белгиланди. Якунловчи йилда меҳнат унумдорлигини 1984 йилдагига нисбатан саноатда 3,4 процент, капитал қурилиш ва қишлоқ хўжалигида 3,5 процент оширишни таъминлаш назарда тутилади.

Белгиланган марралар Тошкент области меҳнаткашларидан меҳнат активлигини оширишни талаб этади. Областимиз меҳнат аҳли бу вазифаларни бажаришга астойдил киришган. Область саноати 10 августда ишлаб чиқариш ҳажмининг ўсиш суръатлари бўйича беш йилликнинг тўрт йили планини бажарди. Топшириққа қўшимча йил охиригача 400 миллион сўмликдан ортиқроқ товар маҳсулоти ишлаб чиқарилади. Шу йилнинг ўн бир ойи ичида планга қўшимча 50,7 миллион сўмлик саноат маҳсулоти реализация қилинди. Меҳнат унумдорлигининг планга қўшимча ўсиши бир процентни ташкил этди. Олий сифат категориясидаги маҳсулотнинг салмоғи 35 процентни ташкил этди. Меҳнаткашларга кўрсатилаётган хизмат ҳажми 8,8 процент, товар обороти 3,3 процент ортди.

Қишлоқ меҳнаткашлари ва қурувчилар 2,5 минг гектардан ортиқ янги суғориладиган ерларни ўзлаштирдилар. Давлатга 437 минг тонна «оқ олтин» топширилди. Бу пландагидан 12 минг тонна кўпдир.

Пахта ҳосилининг сифати яхши бўлишига эришилди. Ундан тола чиқиши пландагидан 1,4 процент ортиқдир. Каноп, жун, пилла, сабзавот ва полиз экинлари, узум, картошка тайёрлаш планлари ошириб бажарилди.

Шу билан бирга эришилган натижалар хотиржамликка берилишга асос бўлмайди. Бугунги кун вазифалари меҳнат коллективлари куч-ғайратини тўла сарфлашни талаб қилмоқда.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг 1984 йил 15 ноябрда бўлган мажлисида ўртоқ К. У. Черненко нутқ сўзлаб, халқ хўжалигидаги ижобий силжишларни мустаҳкамлаш ва кўпайтириш зарурлигига, беш йилликни муваффақиятли якунлаб, экономикани интенсивлашни тезлаштиришга алоҳида эътиборни қаратди. «Белгиланган ҳамма режаларни амалга ошириш соҳасидаги аниқ ва собитқадам ишни ташкил этиш вазифаси энди биринчи ўринга қўйилмоқда,— деб таъкидлади К. У. Черненко.— Масала шу тарзда турибди: план сўзсиз бажарилиши, имконияти ва зарурати бўлган жойларда эса ошириб бажарилиши керак».

Ана шу кўрсатмалар асосида ҳозирги вақтда область меҳнат коллективларида фонд самарадорлигини ошириш, ускуналар сменавий коэффициентини оширишга қаратилган тиғиз планлар қабул қилиш бўйича катта ишлар авж олдириб юборилди. Дастлабки хомчўтларга кўра товар маҳсулоти ишлаб чиқариш суръати 1985 йилда 1984 йилдагига нисбатан олти процент ортади. Бу кейинги йилларда биринчи марта фонд самарадорлиги пасайишини тўхтатишга ва уни қарийб 4 процент кўпайтиришга олиб келади. Қишлоқ хўжалигининг ялпи маҳсулоти камида 2—3 процент кўпаяди.

Меҳнат унумдорлигини ошириш, халқ хўжалигининг ҳамма тармоқларида белгиланган марраларни муваффақиятли эгаллашга қараб бутун ишимизга баҳо берилади.

Ҳамма тармоқлар, барча коллективлар учун умумий вазифа — бу хўжаликни яхшироқ юритиш, янада яхшироқ натижага эришиш, ресурслардан самаралироқ фойдаланишдан иборат. Мамлакатни ривожлантиришнинг ҳозирги шароитлари ресурсларни тежашга принципиал жиҳатдан бошқача ёндашишни талаб қилади. Ресурсларни тежаш бугунги кунда ишлаб чиқариш ўсишини таъминлашнинг энг муҳим манбаи бўлиб қолмоқда.

Эндиликда ҳар бир меҳнат коллективи илғор корхоналардан ўрнак олиб, тежалган материаллар, хомашё ва ёнилғи ҳисобига йилига икки кун ишлаш вазифасини ўз олдига қўймоқда. Икки иш кунига ҳисоблаганда материал сарфларини қисқартириш мамлакат бўйича 3,5 миллиард сўмликдан кўпроқ, республика бўйича 189 миллион сўмлик, Тошкент области бўйича 77 миллион сўмлик ресурсларни тежаш имконини беради. Ана шу тежамкорлик фонди маблағлари социал эҳтиёжларга ва биринчи галда аҳолига медицина хизматини яхшилашга сарфланади.

Ўн биринчи беш йиллик якунловчи йили арафасида ҳар бир меҳнат коллективидаги иш аҳволини таҳлил этиш, таннархни пасайтириш резервларини излаш, бригадалар ва иш жойларида шахсий тежамкорлик ҳисобларини жорий этиш, қолоқ участкаларга таъсир кўрсатиш ва уларни илғорларга етказиб олиш муҳимдир.

Корхоналарнинг коллективлари аввало барча номенклатура ва ассортимент бўйича маҳсулот етказиб бериш шартномаларини бажаришни таъминлашлари зарур. Ишга тушириладиган қурилиш объектларида куч-ғайратни ошириш керак. Айниқса, уй-жой қурилишига эътиборни кучайтириш талаб қилинади. Чунки бу соҳада пландан орқада қолиш ҳоллари кўп жойларда учрайди.

Қишлоқ хўжалик ходимлари олдида катта вазифалар турипти. Ҳозир келгуси ҳосилга замин яратилмоқда. Кузги-қишки ишларни кенг кўламда олиб бориш, шудгорлашни тезроқ тугаллаш, ерларга яхоб суви беришни тезлаштириш, техника ремонтини жадаллаштириш, далаларга органик ўғитлар ташиб чиқаришни кучайтириш керак.

Чорва қишлови партия комитети, совет ва хўжалик органларининг қаттиқ назоратида бўлиши лозим. Ҳар бир хўжаликда қишловни муваффақиятли ўтказиш тадбирлари амалга оширилиши, давлатга гўшт, сут, тухум сотиш топшириқларини областдаги ҳар бир хўжалик ва ферма кўпайтириши учун барча ресурслардан имкони борича фойдаланилиши керак.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVIII пленуми олдинда турган вазифаларни бажаришда бошланғич партия ташкилотларининг экономикага партия раҳбарлигини амалга оширишнинг асосий кучи сифатидаги ролини алоҳида таъкидлади. Ўтган ҳисобот ва сайловлар қуйи партия бўғинларининг обрўси ва таъсир доираси кучайганлигини кўрсатди. Бироқ область партия комитетининг VI пленумида таъкидланганидек, уларнинг айримлари ҳали ҳам қатъият, ташаббускорлик ва принципиаллик кўрсатмаяптилар. Меҳнат коллективларининг муттасил қолоқлиги билан келишиб келмоқдалар, салбий ҳодисаларни ўз вақтида очиб ташламаяптилар, ўткир масалаларни четлаб ўтмоқдалар. Колхоз ва совхозларнинг партия ташкилотлари ҳал қилувчи участкаларда партия таъсирини янада кучайтиришга эришишлари, коммунистларнинг ишлаб чиқаришдаги авангардлик ролини оширишлари керак.

Узоқ муддатли мелиорация программасини муваффақиятли амалга оширишда, беш йиллик план топшириқларини бажаришда уларни идеологик жиҳатдан таъминлаш, оммавий ахборот ва пропаганда воситаларининг, оғзаки-сиёсий агитациянинг самарали ишлашига боғлиқдир. Газета ва журналлар, телевидение ва радио эшиттиришлари, пропагандистлар, лекторлар ва агитаторлар «Ривожланган социализмнинг такомиллашуви ва КПСС Марказий Комитетининг 1983 йил июнь Пленуми қарорлари асосида партиянинг идеология иши» Бутуниттифоқ илмий-амалий конференциясида таъкидланганидек, идеологиямизнинг оммани коммунистик тарбиялашда, йирик миқёсли социал-иқтисодий вазифаларни ҳал этишдаги актив, ўзгартирувчилик кучидан тўла фойдаланишлари керак. Социалистик мусобақанинг имкониятларини тўла-тўкис ишга солиш лозим. Чунки, у меҳнат коллективларининг ишлаб чиқариш натижаларига катта таъсир этади.

Ленинчи партиянинг XXVII съездини муносиб кутиб олиш учун умумхалқ ватанпарварлик ҳаракатига актив қўшилиш, партия планларини ўзининг жонажон иши деб қабул қилаётган совет кишиларининг олдинги сафларида бўлиш — ҳар бир коммунистнинг, областдаги барча меҳнаткашнинг шон-шараф ишидир.

ҚАЛҚОН ВА ҚИЛИЧ

БУГУН ЎЗБЕКИСТОН ССР ДАВЛАТ ХАВФСИЗЛИК ОРГАНЛАРИ ТАШКИЛ ЭТИЛГАНИГА 60 ЙИЛ ТЎЛДИ

ЎЗБЕКИСТОН меҳнаткашлари республиканинг 60 йиллик юбилейини барча соҳаларда катта ютуқларни қўлга киритган ҳолда кутиб олдилар. Мамлакатимизда вужудга келтирилган ягона халқ хўжалик комплекси барча миллатлар ва элатларнинг иқтисодий ва социал ривожланиши, уларнинг бирлиги ва жипслиги, куч ва қудрати, бузилмас қардошларча дўстлигининг ишончли негизи бўлиб хизмат қилади.

Тарих Туркистонда Совет ҳокимияти ўрнатилиши қаҳрамонона воқеаларга тўла бўлганлигидан далолат беради. Ағдариб ташланган эксплуататор синфлар ёш пролетар давлатининг тинч меҳнатига раҳна солиш учун ҳар қандай жиноятлардан тап тортмасдилар. Ёш республика тил бириктиришлар, қўпорувчилик, иғвогарликларга дуч келди. Янги тузум душманларининг яширин ҳаракати кўп ҳолларда очиқ қуролли қаршилик кўрсатишга ҳам айланиб кетарди. Қўпорувчилик ишларининг кўламлари, шакл ва услублари мунтазам ўзгариб турарди. Ишчи ва деҳқонлар ҳокимияти революцияни ҳимоя қиладиган мустаҳкам қалқон ва энг ашаддий душманларни жазолайдиган ўткир қиличга эга бўлиши керак эди. Туркистон давлат хавфсизлиги органлари ЧКнинг отрядларидан бири сифатида ўзларининг актив, аниқ мақсадга қаратилган фаолиятини бошладилар.

Маълумки, Гражданлар уруши даврида Туркистон марказий Россиядан узиб қўйилган эди. Бу ўлкадаги ёш Совет ҳокимияти учун ниҳоятда оғир қийинчиликлар туғдирарди. Шунга қарамасдан Туркистон революционерлари, шу жумладан чекистлари Октябрь ғалабаларини қаттиқ туриб ҳимоя қилдилар.

Давлат хавфсизлиги органлари ёш республикани интервентлар ва улар агентларининг кирдикорларидан ҳимоя қилиш имконини берган йирик операциялар ўтказдилар. Улар аксилинқилобчи босмачиларга қарши курашишга ҳам муносиб ҳиссаларини қўшганлар.

Чет эллик империалистлар босмачилар ёрдамида Туркистонни Совет Россиясидан ажратиб олишдан иборат режаларини амалга оширишга интилиб, уларни моддий ва маънавий жиҳатдан қўллаб-қувватлардилар. Империалистлар ўзларининг Қашқар ва Машҳаддаги консулликлари ҳамда ҳарбий қўмондонликлари, Бухоро амирлиги ва Туркистоннинг ўзидаги кенг разведка шахобчалари орқали босмачилар тўдаларининг бошлиқлари ва миллий-буржуа ташкилотлари билан доимий алоқада бўлардилар, уларнинг фаолиятини йўналтириб турардилар.

ЧК меҳнаткашларнинг ёрдамига таянган ҳолда босмачилар агентларини, босмачилар тўдаларига одам ёлловчилар ва қурол-яроғ етказиб берувчиларни фош этиш бўйича олдиларига қўйилган вазифани муваффақиятли ҳал этарди.

Масалан, Марғилон ва Андижонда чекистлар Қизил Армия сафига кириб олган собиқ офицерларнинг бир неча гуруҳини аниқлади ва қўлга туширди. Бу офицерлар қурол-яроғ, ўқ-дори ўғирлаб, буларни босмачиларга етказиб берардилар. Фарғонада ҳам босмачиларни қурол-яроғ билан таъминлаб турган иккита йирик ташкилот фош этилди. Чекистлар томонидан моҳирона ўтказилган операция «Миллий бирлашув комитети» аксилинқилобчи ташкилотини фош қилиш имконини берди.

1924 йил охирига келиб Туркистон, Хоразм ва Бухоро партия ташкилотлари РКП(б) Марказий Комитети раҳбарлигида кенг меҳнаткашлар оммасига таянган ҳолда Ўрта Осиёда миллий чегаралаш ўтказишга тайёргарликни муваффақиятли тугалладилар. Янги ташкил этилган Ўрта Осиё республикаларида давлат хавфсизлиги (ГПУ) органлари тузилди. Ўзбекистон ССР ташкил этилганлиги муносабати билан 1924 йил декабрь ойида Ўзбекистон давлат сиёсий бошқармаси тузилди. Унинг биринчи раиси қилиб М. И. Биксон тайинланди.

Гражданлар уруши ва ҳарбий коммунизм даври тугаб, Советлар республикасида хўжалик қурилиши бошланди. Аммо буржуа элементлари ҳамон фақат тил бириктирувлар ва исёнлар кўтариш йўли билангина эмас, шунингдек, давлат аппаратида, халқ хўжалигида қўшимча қийинчиликлар туғдириш йўли билан ҳам кирдикорларини давом эттиришарди.

Ўзбекистон чекистлари Коммунистик партиянинг кундалик раҳбарлиги ҳамда меҳнаткашларнинг актив ёрдами туфайли 20-йилларнинг охирларида саноат ва қишлоқ хўжалигининг айрим тармоқларида ин қурган қатор йирик душман ташкилотларини аниқлаб, уларни йўқ қилдилар. Бу душман ташкилотлари ўз зараркунандачилик фаолиятларида темирйўлни издан чиқаришга алоҳида эътибор беришганди. Чунки ўша пайтда темирйўллар мамлакат марказини Ўрта Осиё республикалари билан боғлаб турган ягона халқа ҳисобланарди.

Ўзбекистон ОГПУ органлари темирйўллардаги ишнинг аҳволини синчиклаб ўрганиб, бу ерларда вужудга келган ғоят мураккаб аҳвол сабабларини аниқладилар. Маълум бўлишича, Тошкент темирйўли правлениесида аксилинқилобчи душман ташкилоти иш кўрар экан.

Коллективлаштириш бошланиши билан қишлоқда синфий кураш кескинлашиб кетди. Душман элементлари советларга очиқ қарши чиқа бошлади. 1928 йилдан 1934 йилгача бўлган даврда Ўзбекистон чекистлари инглиз разведкасига қарши қатор муваффақиятли операциялар ўтказдилар.

Моҳирона планлаштирилган ва ўтказилган оператив тадбирлар туфайли давлат хавфсизлиги органларининг ходимлари 6 йилдан кўпроқ вақт мобайнида майор Хамбер раҳбарлик қилган инглиз жосуслик маркази ишини тўла-тўкис назорат қилиб бордилар. Хамбер томонидан Тошкент, Самарқанд ва бошқа шаҳарларда ташкил этилган жосуслик резидентуралари йўқ қилинди, жосусларнинг ўзлари эса совет судига берилди.

1934—1940 йилларда республика чекистлари собиқ қўрбошиларнинг чет элдаги антисовет ташкилотлари билан жинояткорона алоқаларини аниқлаш ва бу алоқаларга хотима бериш бўйича иш олиб бордилар.

Улуғ Ватан уруши йилларида чекистларга мураккаб вазифаларни ҳал қилишга тўғри келди. Ўзбекистонга мудофаа маҳсулоти ишлаб чиқарадиган талайгина корхоналар эвакуация қилинган эди. Кўпгина шаҳарлар ва аҳоли пунктларида Қизил Армия ҳарбий қисмлари тузилаётган эди. Озарбайжон нефти фақат Ўрта Осиё темирйўли орқалигина фронтга етказиб берилarди. Буларнинг ҳаммаси табиийки, Германия разведка маҳкамаларининг эътиборини жалб қилмасдан қолмасди.

Гитлер разведкасининг бизнинг фронт орқасини издан чиқариш бўйича барча уринишларига барҳам берилди. Бизга юборилган кўпгина қўпорувчилар ва душман агентлари аниқланиб, қўлга туширилди. Ана шундай қўпорувчи парашютчилардан иборат гуруҳ 1943 йил май ойида Қорақалпоғистон территориясида қўлга туширилди.

Республика чекистлари генерал Андерснинг поляк армияси штабида иш кўраётган инглиз разведкаси агентурасининг жосуслик фаолиятини фош этиш бўйича катта иш олиб бордилар. Маълумки, 96 минг кишилик бу армия Тошкент яқинида жойлашган эди. Лондон кўрсатмасига биноан поляк армиясининг реакцион қисми СССРни тарк этиб Яқин Шарққа ўтиб кетиш ниятида эди. Бунда чекистларнинг вазифаси генерал Андерсга бутун армияни чет элга олиб кетишга йўл қўймасликдан иборат эди. Улар бунинг уддасидан чиқдилар. Поляк ватанпарварлари СССРда қолишди ва кейинчалик Польша қўшинлари составида жанглар билан Варшава ва Берлинга етиб бордилар.

Хавфсизлик органларига шунингдек, Германияда иш кўраётган Ватан хоинларидан Вали Қаюмхон ва Мустафо Чўқаевларнинг актив антисовет фаолияти маълум бўлди. Бу хоинлар ўз атрофларида миллий элементларни тўплаб, баъзи ўрта осиёлик ҳарбий асирларни дўқ-пўписалар билан «Туркистон легиони» деб аталмиш қўшинга жалб этиш ҳаракатида эдилар.

Ўзбекистон давлат хавфсизлиги органлари «Туркистон комитети» режаларини аниқлаш ва фош этиш бўйича қатор оператив тадбирларни муваффақиятли ўтказдилар.

Урушдан сўнгги даврда давлат хавфсизлигини таъминлаш бўйича олиб борилган ишда АҚШ ва Англия махсус маҳкамалари томонидан ёлланган ҳамда СССР территориясига ташланган гитлерчилар разведкаси агентларини аниқлаш ва қўлга туширишга, Ватан хоинларини қидириб топиш ва судга беришга катта эътибор берилди. Ўзбекистон давлат хавфсизлиги органларининг ходимлари партизанлар ва тинч аҳолига қарши жазо операцияларида бевосита иштирок этган «Туркистон легиони» команда составиаъзоларини қидириб топиш учун кўп куч-ғайрат сарфлашди. Кейинги йилларда Ғарб томонидан қуролланиш пойгасига зўр берилаётган, империалистлар разведкасининг фаолияти кучаётган шароитда Коммунистик партия ва Совет ҳукумати душман кирдикорларини фош қилиш бўйича ҳамма чораларни кўрмоқда.

Ҳозирги Ўзбекистон мамлакатимизнинг муҳим стратегик ва сиёсий райони ҳисобланади. Республикамиз чет эллар билан кенг маданий ва иқтисодий алоқаларни йўлга қўйган. Бу душманнинг разведка ва бошқа махсус маҳкамалари эътиборини жалб қилмай қолмайди.

Империалистик давлатлар махсус маҳкамаларининг идеологик қўпорувчилик ўтказиш бўйича активликлари ортди. Душман марксча-ленинча идеологик таъсирни бўшаштиришга, инсонлар онгида ўтмиш қолдиқларини жонлантиришга, миллатчилик кайфиятини авж олдиришга уриняпти. Бунда миллатчилик кайфиятини жонлантириш ва кучайтиришга зўр берилмоқда, ёшлар ва ижодкор зиёлилар ўртасида иш олиб боришга алоҳида эътибор берилапти.

Империалистларнинг идеологик марказлари радиоэшиттирувлар географиясини мунтазам кенгайтириб бормоқдалар. Ўзбекистонга берилаётган эшиттиришлар ҳажми мунтазам кўпайиб бормоқда. Айниқса Мюнхенда жойлашган, асосан Ватан хоинлари ишлаётган «Озодлик» радиостанцияси катта активлик кўрсатяпти.

Давлат хавфсизлик органлари Коммунистик партия кўрсатмаларига амал қилган ҳолда ўз фаолиятларида етарли сиёсий етукликка эга бўлмаслик оқибатида сиёсий зарарли ҳатти-ҳаракатлар қилаётган гражданларни тарбиялашга эътиборни кучайтирмоқдалар. Бунда Конституциямиз қонунлари доирасида ана шундай ҳатти-ҳаракатларнинг олдини олишга, айниқса, катта эътибор берилади. Бу ишлар инсонпарварлик характерига эга ва СССР давлат хавфсизлиги органлари социалистик моҳиятининг ёрқин ифодасидир.

Кадрларни тарбиялашда ветеранларимизнинг роли каттадир. Улар бой тажрибаларини ёшлар билан баҳам кўришни, уларга душманга қарши курашиш маҳоратини эгаллашда ёрдам беришни ўз бурчлари, деб биладилар.

СССР давлат хавфсизлиги органлари, шу жумладан Тошкент областининг чекистлари Совет давлати хавфсизлигини таъминлаш учун юксак масъулиятларини чуқур ҳис этган ҳолда меҳнаткашларнинг жуда кенг ёрдами билан социализм душманларига қарши курашда тўпланган тажрибани ижодий ривожлантириш, ўз фаолиятларини муттасил такомиллаштириб бориш учун актив чоралар кўрмоқдалар. Биз В. И. Лениннинг совет халқининг тинч бунёдкорлик меҳнатини империалистик кучларнинг қўпорувчилик хатти-ҳаракатларидан мустаҳкам ҳимоя қилиш керак, деган кўрсатмасини доим ёдда сақлаймиз.

Т. ОРИПОВ,
Ўзбекистон ССР давлат хавфсизлик комитетининг Тошкент области бўйича бошқармаси бошлиғи.

ТЎПЛАМ НАШР ЭТИЛДИ

«В. И. Ленин, КПСС миллатчиликка қарши кураш тўғрисида» тўпламининг учинчи, тўлдирилган нашри босмадан чиқди.

Тўпламга киритилган В.И. Ленин асарлари, КПСС ҳужжатлари буржуа миллатчилигининг реакцион моҳиятини ва сиёсий зарарлигини ишонтирарли тарзда фош этади. В. И. Ленин миллатчиликни буржуазия ғоявий аслаҳахонасидаги энг хатарли қуроллардан бири, деб ҳисобланган эди. Эндиликда буржуа миллатчилиги антикоммунизм ва антисоветизмни сингдириб олган турли идеологик оқимлар учун муштарак ғоявий негиз бўлиб хизмат қилмоқда. Шу боисдан ҳам миллатчиликка ҳамда унинг кўринишларига қарши кураш шу қадар актуал ва муҳимдир.

Учинчи нашрда «В. И. Ленин миллатчиликнинг оппортунизм билан бирлашуви алоҳида хатарли эканлиги тўғрисида» деган янги бўлим бор. Тўплам КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси К. У. Черненконинг, партия бошқа арбобларининг нутқлари билан, шунингдек марказий партия ташкилотларининг янги ҳужжатлари ва материаллари билан тўлдирилган.

Китобни Сиёсий адабиёт нашриёти босиб чиқарди.

(ТАСС).

ИЛҒОР ТАЖРИБА—ОММАГА!

ИСТИҚБОЛ УФҚЛАРИ

Пахтачиликни интенсив ривожлантириш, тармоқнинг самарадорлигини ошириш манфаатлари партия, совет, қишлоқ хўжалик органлари, колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари ҳамда мутахассислари, барча пахтакорлар олдига илғор, прогрессив усулларни кенг жорий этиш, ишлаб чиқариш жараёнларини чин маъноси билан комплекс механизациялаш негизида маҳсулот етиштиришни кўпайтириш, унинг сифатини яхшилаш ва таннархини камайтиришга эришиш вазифасини тобора кескинроқ қилиб қўймоқда. Бу соҳада ижодий изланилаётган, пахтачиликнинг ривожланиш истиқболлари ҳақида ўйланилаётган ва унинг уфқлари аниқ тасаввур этилаётган, илғаб олинган тўғри йўлдан собитқадамлик, қатъият ва сабот-матонат билан дадил олға борилаётган жойларда яхши натижага эришиляпти. Буни пойтахт Тошкент области мисолида кўриш мумкин.

ИЗЛАНИШ САМАРАСИ

Халқимизнинг интилганга толе ёр деган нақли бор. Уни замонамизнинг руҳига мослаштириб, ижодий изланганга толе ёр десак, тўғри бўлар. Тошкентлик пахтакорлар тармоқни интенсив ривожлантиришнинг ёрқин, истиқболли йўлини топиш мақсадида узоқ давр мобайнида ижодий изланишди ва ниҳоят бунга муваффақ бўлишди. Ана шу изланишга, ёрқин истиқбол сари олға томон дадил интилишга, оммавий ташаббусга область ва район партия комитетлари, бошланғич партия ташкилотлари бошчилик қилишди. Улар дастлаб Бўка районидаги «Октябрь 40 йиллиги» колхозида, сўнг Ғалаба райони хўжаликларида қўлланилган ва ниҳоят областдаги барча районлар, колхоз ҳамда совхозларда Тошкент технологияси номи билан юритила бошлаган илғор, прогрессив усулнинг мустаҳкам қарор топишини таъминлашди. Эндиликда областдаги истисносиз барча хўжаликлар пахтани ана шу илғор усул билан етиштирмоқда.

Маълумки, ҳар қандай янгилик вужудга келиши ва ҳаётдан, ишлаб чиқаришдан мустаҳкам ўрин олиши йўлида фикрлар, тарафдорлари ҳамда мухолифлари кураши, қарор топиш жараёнида эришилган муваффақиятлар ва юз берган камчиликлар туфайли қийинчиликларга, тўсиқларга дуч келади. Агар у ҳаётчан, тўғри ва самарали бўлса, қийинчиликларни, тўсиқларни енгиб ўтиб, ўзига йўл топади, эътироф этилади ва кенг қўлланилади. Тошкент технологияси ҳам пахтачиликдаги илғор, прогрессив усул сифатида ҳаёт имтиҳонидан, ишлаб чиқариш синовидан шараф билан ўтди. Унинг самараси, пахтачиликни ривожлантиришдаги роли ҳеч сўзсиз кенг эътироф этилди ва мустаҳкам ўрин эгаллади.

Албатта, бу усул муваффақиятларга эришиш билан бир қаторда, хатога йўл қўйилиши, мураккаб шароитнинг ўзига хос хусусиятлари тўла ҳисобга олинмаслиги оқибатида хусусан бултур аввалгидек яхши самара бермаганлиги каби қисман муваффақиятсизликларга ҳам учради. Бундай ҳол бундан кейин ҳам такрорланиши мумкин. Аммо Тошкент технологияси илғор, прогрессив усул эканлиги, пахтачиликни ривожлантириш, тармоқнинг самарадорлигини оширишнинг муҳим омили бўлиб қолиши шак-шубҳасиздир.

Хўш, Тошкент технологияси пойтахт области деҳқонларига пахта етиштиришни кўпайтириш имконини бердими? У илғор усул сифатида ўзини оқладими? Бу саволларга умуман ижобий жавоб бериш мумкинми?

ЭЪТИРОЗГА ЎРИН ЙЎҚ

Дадил айтиш керакки, мумкин! Тошкент технологиясини қўлланиш туфайли кейинги даврда областда ҳар гектар ернинг ҳосилдорлиги ва пахтанинг ялпи ҳажми сезиларли равишда ошганлигига, мўл ҳамда эртаги ҳосил етиштирилиб ва уни машиналар билан жадал териб олиб, йиғим-терим ишларининг суръати мисли кўрилмаган даражада тезлаштирилганлигига, план ва мажбурият қисқа муддатда барвақт бажарилганлигига тааллуқли қуйидаги мисоллар бунинг далилидир.

Тошкент технологияси қўлланилмасдан олдин, яъни 1975 йили областда 140,1 минг гектар майдонда пахта етиштирилган, давлатга 430,2 минг тонна маҳсулот сотилганди. Тошкент технологияси қўлланила бошлангач, 1976—1980 йилларда пахта майдони озуқа экинлари майдонини кенгайтириш ҳисобига қисқартирилиб, 136 минг гектар майдонга чигит экилди. Беш йил мобайнида ҳар йили ўртача ҳисобда 453,6 минг тоннадан пахта етиштирилди. Агар 1975 йили гектаридан 30,7 центнердан ҳосил олинган бўлса, кейинги беш йилда ўртача ҳосилдорлик 33,2 центнерга тўғри келди. Тошкент технологияси, айниқса, тўла шаклланиб, унинг хусусиятлари, талаб ва қонун-қоидалари ўзлаштирилиб олингач, яхши натижа бера бошлади. **1979 йили 471,6 минг тонна, 1980 йили эса 485,1 минг тонна «оқ олтин» етиштирилди.** Бу йилларда пахта асосан машиналар билан терилди. Теримда юксак суръат таъминланди. План ва мажбурият эрта муддатларда бажарилди. **1981 йил ҳосилдорликни ошириш, пахтанинг ялпи ҳажмини кўпайтиришда энг юксак чўққига кўтарилган, Тошкент технологияси энг яхши самара берган йил бўлди. Шу йили областда энг мўл ва энг эртаги ҳосил етиштирилди. Давлатга пландаги 425 минг тонна ўрнига 489 минг тонна пахта етказиб берилди. Ҳосилдорлик 36,1 центнерни ташкил этди. Машина терими кенг йўлга қўйилгани туфайли ҳосилни йиғиб-териб олиш ва тайёрлаш суръатини тезлаштиришда пахтачилик тарихида мисли кўрилмаган рекорд кўрсаткичга эришилди. Халқ хўжалик плани республикада биринчи бўлиб жуда барвақт — 14 октябрда, социалистик мажбурият эса 17 октябрда адо этилди. Жами ҳосилнинг 86 проценти машиналар билан терилди, 95 проценти биринчи сортларга қабул қилинди.** 1982 йили ҳам Тошкент технологияси илғор усул сифатида ўзини оқлади. Пландаги 430 минг тонна ўрнига 470 минг 144 тонна пахта етиштирилди. Ҳосил йиғим-терими индустриал технология асосида ташкил этилгани, яъни кенг машиналаштирилгани туфайли унинг суръати жадаллашди. План ва мажбурият илгариги йиллардагидек республикада биринчи бўлиб жуда барвақт бажарилди.

Ўтган йилнинг шарт-шароити ва натижаси ҳақида алоҳида тўхталиб ўтишга тўғри келади. Маълумки, бултур об-ҳаво шароити пахтачилик учун жуда ноқулай бўлди. Шунга қарамай, тошкентликлар илғор технологияни ижодий қўлланиб, мураккаб шароитда мўл ва эртаги ҳосил етиштиришга муваффақ бўлдилар. Улар ҳосил йиғим-теримида машиналардан кенг фойдаланиб, пахтани териш ва тайёрлаш суръатини имкони борича тезлаштирдилар. Бир неча кун давомида йиллик планнинг 3—3,5 проценти миқдорида ва бундан ҳам ошириб пахта тайёрланди. Бу ўтган йилги қийин шароитда яхши кўрсаткич эди. Бултур республикадаги бошқа биронта область ҳам бунга эришолгани йўқ. План ва мажбурият муддатидан олдин бажарилди. Давлатга пландан ташқари 21 минг тоннадан зиёд маҳсулот етказиб берилди. Ҳар гектар ердан 33,1 центнер ҳосил олинди. Бу республикадаги ўртача кўрсаткичдан 1,7 центнер ортиқ.

Шундай қилиб, **Тошкент технологиясини қўлланиш орқали ҳар қандай шароитда ҳам пахтадан мўл ва эртаги ҳосил етиштириш, уни жадал суръатлар билан йиғиб-териб олиш, план ҳамда мажбуриятни қисқа муддатда барвақт бажаришга эришиш мумкинлиги амалда яна бир марта исботланди.**

Хулоса шуки, областда Тошкент технологиясини қўлланиб, пахта етиштиришни кўпайтиришда эришилган юқоридаги муваффақиятлар ҳақиқий бўлиб, унга шубҳа қилишнинг ўрни йўқ.

Шуни қатъий қилиб айтиш мумкинки, Тошкент технологияси шунчаки номига илғор усул эмас, балки ҳақиқий индустриал технология бўлиб, у тўғри қўлланилса бошқа жойларда ҳам яхши самара бериши турган гап. Фақат бунинг учун мавжуд бўлган

ИМКОНИЯТЛАРДАН ФОЙДАЛАНА БИЛИШ КЕРАК

Тошкент области илгариги йиллари бир неча кун давомида йиллик планнинг 5 проценти миқдорида ва бундан ошириб пахта тайёрлагани ростми? Агар шундай бўлса, нега бултур уч-уч ярим процентдан нарига ўтолмади? Умуман бир кунда йиллик планнинг 5 проценти миқдорида пахта тайёрлаш мумкинми? Бунинг учун Тошкент областида қандай имконият бор ва у нимадан иборат? Кейинги икки йилда пахтанинг сифати пасайиб, ундан кам тола чиққанини нима билан оқлаш, бунга бирон сабаб кўрсатиш мумкинми, деган саволларга ҳам дуч келиняпти.

Ҳа, Тошкент областида ҳам илғор технологияни қўлланмасдан олдинги даврда пахтанинг ҳосилдорлиги ва ялпи ҳажми кам бўлиши устига, уни йиғиб-териб олиш муддатлари чўзилиб кетар, план ва мажбурият ноябрь, ҳатто декабрь ойида бажариларди. Ерни тракторлар билан ҳайдаш, чигит экиш ва ғўзани парвариш қилиш ишларини машиналар ёрдамида бажариш пахтачиликни механизациялаш дейиладию, аммо ҳосил машиналар билан эмас, балки қўл билан терилса, пахтачиликда энг кўп меҳнат сарфлашни талаб қиладиган ана шу муҳим жараён механизациялаштирилмаса тармоқ комплекс механизациялаштирилди деб айтиб бўлмайди. **Тошкент технологияси ерни ҳайдашдан тортиб, ҳосил йиғим-теримигача бўлган барча ишларни механизмлар ёрдамида бажариш, яъни тармоқни чин маънодаги комплекс механизациялашга асосланган.** Уни индустриал технология деб ҳам айтилишининг боиси шундан иборат.

Тошкент технологияси ерни шудгорлашдан бошланиб, ҳосил йиғим-терими билан тугалланади. Аслида Тошкент технологиясини қўлланишдан мақсад ҳозирги вақтда областда экилаётган ўртапишар ғўза навлари вегетациясининг биологик даврларини қисқартириб, ҳосилнинг пишиш муддатини 150—155 кундан 130—135 кунга келтиришдир.

Август ойининг охирида пахта пишади ва ҳар туп ғўзада икки-учта кўсак очилади. Буни ҳисобга олиб, дефолиация бошлаб юборилади ва қисқа муддатда сифатли қилиб тугалланади.

Ғўзанинг барги текис тўкилиб, кўсакларнинг очилиши тезлашади. Сентябрь ойининг ўртасида ва кечи билан иккинчи ўн кунлиги охирида кўсакларнинг 75-80 проценти очилади. Шу муддатда машина терими бошлаб юборилади. Областда мавжуд бўлган икки минг саккиз юздан ортиқ терим агрегати бутун мавсум давомида юқори унум билан тўхтовсиз ишлатилади.

Биринчи теримда ҳар бир машина билан бир кунда ўрта ҳисобда беш-олти тоннадан, йиғим-терим ишлари айни қизғин паллага кирганда эса етти-саккиз тоннадан пахта терилади. Илғор механик-ҳайдовчилар эса ўн беш тоннага етказиб ва бундан ҳам ортиқ пахта теришади. Энди ҳисоблаб кўрайлик. **Областнинг йиллик халқ хўжалик плани 425 минг тонна бўлиб, унинг беш проценти 21250 тоннага тенг. Икки минг саккиз юзта машинанинг ҳар бири билан бир кунда ўрта ҳисобда беш тоннадан — жами 14 минг тонна, саккиз тоннадан 22400 тонна пахта терилади. Демак, областда қўлда терилган пахтани ҳам ҳисоблаганда, беш-олти кун мобайнида кунига йиллик планнинг беш-олти проценти миқдорида ва бундан ошириб пахта тайёрлаш мумкин.**

Бу йилги шароит ҳам ўзига хос хусусиятлари билан фарқ қилди. Ёзнинг бошида ҳаво салқин келганлиги сабабли барча кўрилган чораларга қарамай ҳосил ҳамма жойда бир вақтда пишиб етилмади. Шу боисдан машина терими Коммунистик, Ғалаба, Оққўрғон, Бўка районларида олдинроқ, бошқа районларда кейинроқ бошланди. Терим суръатини тезлаштириш, кунлик ўсишда юқори кўрсаткичга эришиш мавжуд агрегатларнинг ҳаммасини бир вақтда юқори унум билан ишлатишга боғлиқ бўлгани учун областда бир кунда йиллик планнинг беш проценти миқдорида пахта териш ва тайёрлаш имкони бўлмади. Лекин **область бир неча кун давомида йиллик планнинг тўрт процентидан ошириб пахта тайёрлаб, кунлик ўсишда республикада энг юқори кўрсаткичга эришди.** Шу туфайли терим бошланган дастлабки кунларда республика сводкасида охирги ўринлардан бирида бўлган область кейинчалик иккинчи ўринга чиқиб олди. Аввал йиллик планни, сўнг эса мажбуриятни муддатидан олдин бажарди. Бу машиналар қудратининг, ҳосил йиғим-теримида индустриал технология кенг қўлланилганининг натижасидир.

Республикадаги бошқа областларда ҳам бунга эришиш имконияти борми? Бор, албатта! Фақат ундан фойдалана билиш керак. Республикада ҳаммаси бўлиб ўттиз мингтадан ортиқ терим агрегати мавжуд. Агар уларнинг ҳаммаси юқори унум билан ишлатилса ва ҳар бири билан биринчи теримда кунига ҳеч бўлмаганда беш тоннадан пахта терилса (бунга бемалол эришса бўлади), фақат машина терими ҳисобига бир кунда камида икки ярим процентдан пахта тайёрлаш мумкин. Бунинг учун ишни тошкентликлардек ташкил этиш, машина теримини кенг йўлга қўйиш лозим.

Тошкент технологиясининг хусусиятлари, талаби, интизоми, тартиб-қоидаси ҳақида юқорида баён қилинган фикрлардан кейин бу усул ниҳоятда мураккаб экан, уни бошқа жойларда жорий этиш қийин. Бунинг учун кўп вақт керак, ҳаддан ташқари кўп куч-ғайрат сарфлаш талаб этилади, ҳамма ҳам бунинг уддасидан чиқиши мумкинмикан, деган савол туғилиши табиий, албатта.

Чиндан ҳам Тошкент технологияси ўз хусусиятларига кўра мураккаб. У қатъий интизом, талабчанлик, куч-ғайрат сарфлаб ишлашга асосланган. Уни жорий этиш ва такомиллаштириш учун кўп вақт керак. Тошкентликлар бу усулни жорий эта бошлаганларидан буён орадан ўн йилга яқин вақт ўтди. Лекин гап шундаки, улар Тошкент технологиясини тобора такомиллаштириш ва ҳозиргидек тўла шакллантириб, қарор топтириш учун сабр-тоқат, қатъият билан иш олиб боришди. Унинг интизомига, тартиб-қоидасига тўла риоя этиш ҳаммадан қаттиқ туриб талаб этилди ва одамлар бунга ўргатилди. Халқимизнинг жонингни қийнамасанг, жонона қайда деган нақли бор. Умуман пахта етиштириш осон эмас. Ҳосилдорликни ошириш, маҳсулотнинг ялпи ҳажмини кўпайтириш янада қийин. Ҳозирги вақтда пахтакорлардан шунчаки пахта етиштириш эмас, балки сифатли пахта етиштириш талаб қилинмоқда. Чигит эртароқ муддатда экилса ва ундириб олинса, ғўза сифатли парвариш қилинсагина ҳосил мўл бўлади ва барвақт етилади. У ёғин-сочинли кунларга қолдирмай машиналар билан тезроқ териб олинса маҳсулотнинг сифати яхши бўлади, ундан кўпроқ тола чиқади, таннархи арзонлашади.

Ўтган йили областда пахтанинг ҳосилдорлиги ва ҳажми камайгани, сифати пасайгани ва ундан кам тола чиққанига келганда шуни айтиш керакки, бултур баҳорда экилган чигит асосий майдонларда тупроқнинг табиий намига униб чиққани ҳолда, айрим жойларда чигит суви ёрдамида кўкартириб олинди. Шу туфайли кўрилган барча чора-тадбирларга қарамай, ғўзанинг ривожидаги, бинобарин ҳосилнинг пишиб етилишидаги хилма-хилликни охиригача тугатиш имконияти бўлмади.

Кузда бу ҳол ҳисобга олинмай, хатога йўл қўйилди. Дефолиация табақалаштириб эмас, балки аввалги йиллардагидек барча майдонда бир вақтда ўтказилди. Оқибатда сепилган химиявий моддаларнинг таъсирида ғўзанинг биологик ривожи тўхтади, кеч ҳосил бўлган кўсакларнинг пахтаси пишмай қолди, кўсаклар бир текис очилмади. Машина теримини бошлашда бу ҳисобга олинмади. Худди аввалги йиллардагидек барча терим машиналари баравар ишга солинди. Лекин улардан юқори унум билан фойдаланиб бўлмади.

Бу, биринчидан, илгариги йиллардагидек бир кунда йиллик планнинг беш проценти миқдорида пахта тайёрлаш имконини бермади. Иккинчидан, хом пахтани териш натижасида маҳсулотнинг ҳажми камайди, сифати пасайди. Паст сифатли пахтадан эса кам тола чиқиши турган гап.

МАШИНАЛАР ШАРОФАТИ

Бироқ юқоридагилардан қатъи назар, ўтган йили областда етиштирилган ҳосилнинг 69,9 проценти машиналар билан терилди. Машиналар билан терилган 310 минг 789 тонна пахта асосан биринчи ва иккинчи саноат сортларига қабул қилинди. Далаларда ишлатилган 2850 машинанинг ҳар бири билан мавсумда ўрта ҳисобда 109 тонна пахта терилди. Бу миқдордаги пахтани териш учун механик-ҳайдовчи кўпи билан ўттиз кун вақт сарфлади. Уни қўл билан териш учун ҳар куни олтмиш килограммдан пахта терадиган теримчи 1817 кун вақт сарфлашни талаб қилинарди. Бошқача қилиб айтганда, ҳар бир машина ҳар куни олтмиш теримчининг, жами машиналар эса бир юз етмиш бир минг кишининг ишини бажаради.

Машина теримининг область колхоз ва совхозларига келтирган иқтисодий фойдасига келганда, **бир тонна пахтани тергани учун механик-ҳайдовчиларга ўртача олти сўмдан ҳақ тўланди. Бунга бир йиллик материал сарфи, амортизация ажратмаси, жорий ремонт ва ёнилғи-мойлаш материалларига қилинган харажатларни қўшиб ҳисоблаганда, машина билан бир тонна пахтани териш учун ўрта ҳисобда йигирма сўм, машинада 310 минг 789 тонна пахтани териш учун эса олти миллион икки юз минг сўмдан сал ортиқ маблағ сарфланди. Агар у қўл билан терилганида теримчиларга бир тоннаси учун ўртача 125 сўмдан — ҳаммаси бўлиб ўттиз тўққиз миллион сўмга яқин ҳақ тўланарди.**

Пахтачиликни комплекс механизациялаш, хусусан, ҳосил йиғим-теримини кенг машиналаштириш Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг тармоқни интенсив ривожлантиришга қаратилган бош йўли бўлиб келди ва бундан кейин ҳам шундай бўлиб қолади. Ҳосил йиғим-терими максимал даражада машиналаштирилсагина пахтачилик комплекс механизациялаштирилган деб ҳисобланишини, акс ҳолда кўзланган мақсадга тўла эришилмаслигини унутмаслик керак. Ҳосил йиғим-теримини машиналаштириш етиштирилган барча пахтани тез ва нобуд қилмай қисқа муддатда йиғиштириб олиш, план ва мажбуриятни барвақт бажариш, маҳсулотнинг сифатини яхшилаш ҳамда унинг таннархини камайтиришдан ташқари, корхоналарнинг ишчи-хизматчилари, шаҳарлар ва район марказларининг аҳолиси, студент ва ўқувчилардан юз минглаб кишини теримга сафарбар этишдан воз кечиш имконини ҳам беради.

Пахтачиликнинг истиқболи, ҳозирги замон фан-техника тараққиёти фақат ерни ҳайдаш, чигит экиш, ғўзани парвариш қилишнигина эмас, балки етиштирилган ҳосилнинг ҳаммасини қўл меҳнати ишлатмасдан машиналар билан теришни тақозо этмоқда. Бундай кун албатта келади. Уни имкони борича яқинлаштириш учун ҳаракат қилиш керак. Бунга ёрдам берадиган барча илғор, прогрессив усуллардан фойдаланмоқ даркор. Биз юқорида афзалликларини исботлаб беришга ҳаракат қилган Тошкент технологияси ана шундай усуллардан биридир.

Ҳ. АБДУСАМАТОВ,
«Совет Ўзбекистони»нинг Тошкент область мухбири.

(«Совет Ўзбекистони»нинг 18 декабрь сонидан).

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

Ўзбекистон ССР чорвачилик илғорларини СССР орден ва медаллари билан МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида эришган юксак кўрсаткичлари, 1983/84 йил қиш даврида гўшт, сут ва бошқа чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш бўйича план ва олинган мажбуриятларни бажаришда кўрсатган шавкатли меҳнати учун **мукофотлансин:**

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ БЎЙИЧА:

ОКТЯБРЬ РЕВОЛЮЦИЯСИ ОРДЕНИ БИЛАН

Мусиров Пўлат Болтабоевич — Чиноз районидаги Жамбул номли совхоз чўпони.

МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНИ БИЛАН

Абдуллаева Ҳайри — Тошкент районидаги Ленин номли колхоз сут соғувчиси.

Ким Мария — Коммунистик районидаги Свердлов номли колхоз сут соғувчиси.

Хатамова Моҳира — Бекобод районидаги Дзержинский номли колхоз сут соғувчиси.

ХАЛҚЛАР ДЎСТЛИГИ ОРДЕНИ БИЛАН

Аҳмедова Тожи Акбархўжаевна — Орджоникидзе районидаги «Коммунист» колхозининг сут соғувчиси.

«ҲУРМАТ БЕЛГИСИ» ОРДЕНИ БИЛАН

Эргашева Сайёра Каримовна — Бўстонлиқ районидаги «Бўстонлиқ» совхозининг сут соғувчиси.

Маматкаримова Саодат Абдуалимовна — Чиноз районидаги «Партия XXIV съезди» совхозининг сут соғувчиси.

Мисуркина Тамара Ильинична — Янгийўл районидаги «Новомихайловка» совхозининг чўчқабоқари.

Нажмиддинова Зуҳра Одиловна — Калинин районидаги Калинин номли колхоз сут соғувчиси.

II ДАРАЖАЛИ МЕҲНАТ ШУҲРАТИ ОРДЕНИ БИЛАН

Мўминов Абдуманноп — Бўстонлиқ районидаги Фрунзе номли колхоз чўпони.

III ДАРАЖАЛИ МЕҲНАТ ШУҲРАТИ ОРДЕНИ БИЛАН

Дадаматов Эркин — Паркент районидаги «Ленинобод» совхозининг чўпони.

Жамоатова Маҳбуба — Пискент районидаги Свердлов номли колхоз сут соғувчиси.

Ибриш Ойша — Ғалаба районидаги «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» тажриба хўжалигининг сут соғувчиси.

Исаев Искандар — Бўка районидаги «Партия XX съезди» колхозининг чўпони.

Турдиалиева Рихси — Оққўрғон районидаги Вотинцев номли колхоз сут соғувчиси.

Ҳасанова Жамила Турғуновна — Ўрта Чирчиқ районидаги «Северний маяк» колхозининг сут соғувчиси.

«ШАВКАТЛИ МЕҲНАТИ УЧУН» МЕДАЛИ БИЛАН

Аношкина Лилия Георгиевна — Оҳангарон районидаги «Ғаллақудуқ» совхоз-саноат комплексининг оператори.

Исмоилова Гулсун Ҳосиловна — Бекобод районидаги «Победа» колхозининг сут соғувчиси.

Қувончбекова Фарида — Ғалаба районидаги космонавт Волков номли совхоз сут соғувчиси.

Маҳкамов Зарифжон — Тошкент гўшт саноати ишлаб чиқариш бирлашмасининг ишчиси.

Тонготарова Роза Абдуллаевна — Оққўрғон районидаги Охунбобоев номли колхоз сут соғувчиси.

Шарафутдинова Каусар Ишмеевна — Калинин районидаги «Рассвет» совхозининг қорамолларни бўрдоқига боқиш бўйича оператори.

Ёқубова Дилбар Тўлагановна — Бўка районидаги Ҳамза номли колхозининг сут соғувчиси.

«МЕҲНАТДА ЎРНАК КЎРСАТГАНЛИГИ УЧУН» МЕДАЛИ БИЛАН

Аббосова Баҳия — Пискент районидаги Калинин номли колхоз бузоқбоқари.

Бўтаева Холби — Паркент районидаги Энгельс номли совхоз сут соғувчиси.

Қуттибоева Мамлакат Ҳусниддиновна — Коммунистик районидаги «Ўзбекистон» колхозининг сут соғувчиси.

Мустафаева Ҳадя — Ўрта Осиё қишлоқ хўжалигини механизациялаш ва электрлаштириш институти тажриба хўжалигининг сут соғувчиси, Янгийўл райони.

Никифорова Зоя Сергеевна — Ўрта Чирчиқ районидаги «Ленин йўли» колхозининг сут соғувчиси.

Попова Зоя Ивановна — Орджоникидзе районидаги Ильич номли бирлашма оператори.

Убайдуллаева Замира — Тошкент районидаги А. Абдураҳмонов номли совхоз сут соғувчиси.

Холматова Саодат Давлатовна — Чиноз районидаги «Янгиобод» совхозининг сут соғувчиси.

Хошимова Наима Аҳмадовна — Калинин районидаги «Москва» колхозининг сут соғувчиси.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси К. ЧЕРНЕНКО.

СССР Олий Совети Президиумининг секретари Т. МЕНТЕШАШВИЛИ.

Москва, Кремль.
1984 йил, 14 декабрь.

М. С. Горбачевнинг Британия парламентида сўзлаган нутқи

ЛОНДОН, 18 декабрь. (ТАСС). КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари, СССР Олий Совети Иттифоқ Совети ташқи ишлар комиссиясининг раиси М. С. Горбачев бошчилигидаги СССР Олий Советининг делегацияси бугун Вестминстер саройида парламентлараро иттифоқ Британия групласининг аъзолари билан учрашди. М. С. Горбачев парламент аъзолари ҳузурида сўзлаган нутқида бундай деди: биз мамлакатингиз билан ғоят қизиқиб танишаяпмиз. Энг кўп қон тўкилган урушда халқларимиз ўртасидаги алоқалар совет кишиларининг эсида. Улар 40 йилдан кўпроқ вақт муқаддам Британия Бош министри Сталинград аҳолисига совет ва инглиз халқларининг гитлерчиларга қарши коалициядаги мустаҳкам ҳамкорлиги рамзи бўлмиш фахрий қилични топширганлигини ҳам эслайдилар.

Бошқача қилиб айтганда, мамлакатларимиз ва халқларимиз турли тарихий даврларда ўз муносабатларида орттирган ва тўплаган жамики яхши, фойдали ва амалий ютуқларни эҳтиёт қилиб сақлаш ва келажак сари олиб бориш лозим, деб ҳисоблаймиз.

Давлатимиз ва партиямиз бошлиғи К. У. Черненконинг Буюк Британия Бош министрига йўллаган мактубида бутун инсониятни тўлқинлантираётган айни шу проблемалар кўтарилган.

Бу масалалар бизнинг Бош министр Тэтчер хоним билан, ташқи ишлар министри Хау жаноблари билан, кабинетнинг бошқа аъзолари билан ўтказган суҳбатларимизда диққат марказида бўлди. Бўлиб ўтган фикрлашувлар амалий, ошкора ва бизнинг назаримизда фойдали бўлди.

М. С Горбачев 70-йилларда турли социал тузумдаги давлатларнинг тинч-тотув яшаши халқаро муносабатларнинг бутун системасига чуқурроқ ва тўлиқроқ сингиб борганини эслатиб, бундай деди: ҳозир ҳам биз тинч-тотув яшаш сиёсатидан бошқа оқилона йўл йўқ ва бўлиши ҳам мумкин эмас, деб ҳисоблаймиз.

Биз қандай қилиб урушга йўл қўймаслик, қуролланиш пойгасини қандай қилиб тўхтатиш ва қуролсизланишга ўтиш, мавжуд можаролар ва танг ҳолатларни қандай қилиб бартараф этиш ва янгилари вужудга келишининг олдини олиш, дунёда ҳар бир мамлакатнинг ўз диққат-эътибори ва ресурсларини ўз проблемаларини ҳал этишига қаратишга имкон берадиган вазиятни вужудга келтириш (бундай проблемалар қайси мамлакатда йўқ дейсиз), жаҳоншумул проблемалар — очлик ва касалликларга қарши кураш, атроф-муҳитни сақлаб қолиш, инсониятни энергетика ва хомашё ресурслари билан таъминлаш проблемаларини ҳал этишдаги куч-ғайратларни қандай қилиб бирлаштириш сингари ўз моҳияти жиҳатидан муштарак бўлган энг муҳим проблемаларни биргаликда ҳал этишни ўзимизга мақсад қилиб қўймоқдамиз, — бу проблемаларни ҳеч ким ёлғиз ўзи ҳал эта олмайди.

Агар Буюк Британия шу фикрга амал қиладиган бўлса, биз у билан ҳамкорлик қилишдан хурсанд бўламиз.

СССР Олий Совети делегациясининг бошлиғи Совет Иттифоқининг ташқи сиёсий ташаббуслари ҳақида гапириб, бу ташаббуслар ядро қуролларини имкони борича тубдан қисқартиришни (бора-бора уларни бутунлай йўқ қилиб ташлашни), худди шунингдек оддий қурол-яроғларни ҳам тубдан қисқартиришни, химиявий қуролни тақиқлашни ва унинг запасларини тугатишни кўзда тутади.

Ядро асри муқаррар равишда янгича сиёсий фикрлашни тақозо этади. Ядро урушининг олдини олиш проблемаси ҳозир Ер юзидаги барча кишиларни ҳаяжонга солаётган энг ўткир ва зарур проблемадир.

Совет давлатининг бошлиғи К. У. Черненконинг қуйидаги фикрини эслатиб ўтмоқчиман: «Бунда гап ҳозир бошқа ҳамма проблемалардан устун бўлиб турган проблема ҳақида,— ядро уруши хавфини қандай қилиб даф қилиш, қуролланиш пойгасини тўхтатиш усулини топиш, дунёда халқлар эртанги кундан даҳшатга тушмайдиган вазиятни вужудга келтириш ҳақида бормоқда. Бу ишда сусткашликка йўл қўйиб бўлмайди».

Бизнинг ядровий давлатларнинг муайян феъл-атвор нормаларини белгилаб қўйиш тўғрисидаги таклифимиз айни шу мақсадларга хизмат қилади. Совет Иттифоқи биринчи бўлиб ядро қуролини ишлатмаслик ҳақида ўз ташаббуси билан зиммасига мажбурият олганини ҳам эслатиб ўтмоқчиман. Яқинда Совет Иттифоқи АҚШ билан ядро ва космик қуролларига тааллуқли масалаларнинг бутун комплекси юзасидан музокаралар ўтказиш ташаббуси билан майдонга чиқди. Шу ташаббус асосида Америка маъмурияти билан космосни ҳарбийлаштирмаслик тўғрисидаги масалани ҳам, шунингдек стратегик ва ўртача олисликка учириладиган ядро қуролларини қисқартириш масалаларини ҳам ўз ичига оладиган мутлақо янги музокаралар бошлаш ҳақида келишиб олинди. Бу масалаларнинг ҳаммаси бир-бири билан боғлиқ равишда кўриб чиқилиб, ҳал этилиши лозим. Бунда космик қуролланиш пойгасига йўл қўймаслик жуда муҳим аҳамиятга эга бўлади. Бундай пойга бошлангудек бўлса, у ўз-ўзидан хавфли бўлибгина қолмай, шу билан бирга бошқа соҳалардаги қуролланиш пойгасига ҳам қамчи урган бўлур эди. Мана шу масаланинг ҳаммаси юзасидан Совет Иттифоқи ядро қуролини батамом тақиқлаш, пировард натижада эса уни тугатиш сари олға силжишга ёрдам берадиган энг туб қарорларни излаш ва ишлаб чиқишга тайёр. Энди гап иш АҚШга боғлиқ.

Стокгольм конференцияси Европада тинчликни мустаҳкамлашнинг муайян истиқболларини очиб бериши мумкин бўлур эди.

Шуни яна бир бор таъкидламоқчиман: Совет Иттифоқи раҳбарлари қурол-яроғларни, аввало ядро қуролларини чеклаш ва қисқартириш, ниҳоят у қуролларни йўқ қилиб ташлаш масалаларини ўзаро мақбул асосда ҳал этишда олға силжишга ёрдам бера оладиган аниқ-равшан ва ҳалол музокаралар тарафдоридирлар.

СССР Олий Совети делегациясининг бошлиғи Совет-Англия муносабатлари тарихига тўхталиб, қуйидагиларни айтди: сиёсий бўшлиқда эмас, балки ядро хавфи кучайиб бораётган ташвишли муҳитда ривожланаётган муносабатларимиз юксалиб бораётгани йўқ ва кўнгилдагидек даражада эмас. Бир вақтлар Британия СССР билан савдо қилишда биринчи ўринда турар эди, энди еттинчи-саккизинчи ўриндан кўтарила олмаяпти. Буюк Британия савдо-саноат доиралари вакилларининг: сиёсат савдо-сотиққа ёрдам бериши, савдо-сотиқ эса ҳамжиҳатлик ва ишончни мустаҳкамлашга кўмаклашиши лозим, деган фикрларига қўшилмасликнинг иложи йўқ, деб уқтирди у.

М. С. Горбачев КПСС-нинг, совет халқининг экономикани янада ривожлантириш йўлидаги куч-ғайратлари ҳақида гапириб, мана шу чинакам улуғвор бунёдкорлик режаларини амалга ошириш учун Совет Иттифоқига тинчлик керак, деб уқтирди. Бу — бизнинг сиёсатдаги ҳеч қандай вақтинчалик ўзгаришларга боғлиқ бўлмаган принципиал йўлимиздир.

Дунёдаги вазият мураккаб бўлиб турибди. Уруш хавфи бугунги кунда реал бўлиб қолмоқда. Мана шу даҳшатли реаллик қаршисида шу фикрни таъкидлаб ўтмоқчиман —келажакка назар ташлайлик ва ўтмишни унутмайлик.

СССР Олий Совети делегациясининг бошлиғи Совет Иттифоқи халқларидан Буюк Британия халқига омон-эсонлик, бахт-саодат, тинчлик тилаб, энг эзгу истаклар изҳор қилди.

Делегация Британия парламентининг аъзолари билан суҳбатлашди, суҳбат чоғида халқаро вазиятнинг ва Совет-Британия икки томонлама муносабатларининг бир қанча масалалари, шу жумладан парламентлар ўртасидаги алоқаларни кенгайтириш масалалари муҳокама қилинди.

М. С. Горбачев Британия қишлоқ хўжалик министри М. Жоплинг билан учрашиб, батафсил суҳбатлашди.

ЧОРВАЧИЛИК—ЗАРБДОР ФРОНТ

ДОИМИЙ ВА МУҲИМ МАВЗУ

МАТБУОТ саҳифаларида чорвачиликка бағишланган материаллар кўп ҳолларда «Чорвачилик — зарбдор фронт» рубрикаси остида берилади. Ҳақиқатан ҳам чорвачилик қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришининг ҳаётий муҳим соҳаси бўлиб, Озиқ-овқат программасини амалга оширишда ҳал қилувчи роль ўйнайди. Шундай экан бу соҳага эътибор шунга яраша бўлиши керак. Бу, айниқса, чорва қишлови даврида жуда муҳимдир.

Буни **«Янгийўл»** район газетаси редакцион коллегияси ва авторлар активи яхши билишади. Газета саҳифаларида чорва қишловига оид ранг-баранг материалларни тез-тез учратасиз. Газетанинг шу йил 14 октябрь сонидаги анъанавий «Чорвадор минбари» махсус саҳифаси тўла-тўкис чорва қишловига бағишланган. Саҳифада РАПО бош зоотехниги З. Ҳалибоевнинг «Озуқа цехларидан самарали фойдаланайлик» мақоласи эълон қилинган. Унда хўжаликлар фермаларида чорва қишловига тайёргарликнинг бориши, бу даврда озуқа цехларидан самарали фойдаланиш ҳақида гап боради.

САИМЭ тажриба хўжалигининг бош зоотехниги Н. Жуков ҳамда «СССР 60 йиллиги» колхозининг бузоқбоқари Г. Рязанцеваларнинг шу саҳифада эълон қилинган корреспонденцияларида ҳам чорва қишловини муваффақиятли ўтказиш юзасидан кўрилаётган чоралар ҳақида ҳикоя қилинади.

Пахта терими энг авжига чиққан, район газетаси ҳар куни чиқиб турган даврда ҳам фермалардаги ишларнинг аҳволи мунтазам ёритиб борилди. «Янгийўл»нинг деярли ҳар сонида фермаларни қиш даврига тайёрлаш, озуқа жамғариш, илғор чорвадорларнинг меҳнат муваффақиятлари ҳақидаги мақола ёки хабарларни учратиш мумкин эди. Фақат ноябрь ойининг ўзида газетада икки марта «Чорвадор минбари» махсус саҳифаси берилди. Уларда корхона ва ташкилотларнинг ёрдамчи хўжаликлари ҳамда қишлоқ меҳнаткашларининг шахсий хўжаликларида чорвачиликни ривожлантириш, қиш даврида чорва маҳсулдорлигини ошириш бўйича илғор чорвадорлар тўплаган тажрибалар тўғрисида ҳикоя қилинди.

Газета чорвачиликдаги камчилик ва нуқсонларни ҳам принципиаллик билан кўрсатиб беряпти. «Янгийўл»нинг махсус мухбири О. Қозоқбоевнинг танқидий мақоласи бунга мисол бўла олади. «Янгийўл» бонг уради» рубрикаси остида берилган ушбу мақолада Н. Ниёзов номли колхозда сут етиштиришда йўл қўйилаётган қолоқлик сабаблари таҳлил этилади. Хўжаликда октябрь ойида сигирлар маккажўхори ва беданинг кўк массаси билан боқилаётган кунларда ҳам улардан атиги 4,5 литрдан сут соғиб олинган. Мухбир фақатгина ишдаги камчиликни кўрсатиш билан чекланмайди. Корхонада ферма ходимларининг унумли меҳнат қилишлари учун зарур шароитлар яратиб берилмаганлиги, механизмлар ремонти чўзиб юборилганлиги учун хўжалик раҳбарлари ва мутахассислари танқид қилинган.

«Янгийўл» газетаси саҳифаларида ҳозир «Қишлов — чорвадор учун синов» рубрикаси доимий ўрин олмоқда. Бу рубрика остида берилаётган мақолаларда мутахассислар, сут соғувчи ва молбоқарлар қиш ойларида гўшт, сут, тухум етиштиришни кўпайтириб бориш учун амалга оширилаётган тадбирлар тўғрисида ҳикоя қиладилар, ўз тажрибалари билан ўртоқлашадилар. Масалан, Калинин номли колхоз бош зоотехниги А. Рустамов ва хўжалик сут-товар фермасининг мудири М. Рагимовларнинг газетанинг 3 ноябрь сонида босилган мақолаларида қишлов учун жамғарилган ем-хашак, ферма бинолари ва механизмларни ремонт қилиш, озуқа цехларини мавсумга тайёрлаш, сув соғувчи ва молбоқарлар ўртасида социалистик мусобақани ташкил этиш тўғрисида батафсил гап боради.

Бўка район **«Пахтакорлар овози»** газетасининг октябрь ва ноябрь ойлари тахламлари билан танишганингизда, бир қарашда бу газета саҳифаларида ҳам чорвачиликни ривожлантириш масалалари ўз аксини топаётгандек туюлади. Лекин уларни чуқурроқ таҳлил қилсангиз, кўпчилик мақолалар юзаки ёзилганлигига ишонч ҳосил қиласиз.

Жумладан, 23 октябрь ва 22 ноябрь сонларида эълон қилинган «Чорва маҳсулотлари мўл бўлсин!» саҳифаларини олиб кўрайлик. Улар фақат район хўжаликларида гўшт, сут, тухум тайёрлашнинг 9 ва 10 ойлик маълумотлари ҳамда бу маълумотларга берилган изоҳлардан иборатдир. Тўғри, бундай маълумотларни эълон қилиш керак. Аммо, уларга бутун бир саҳифани ажратиш тўғримикин? Рақамларга берилган изоҳлар ҳам жуда юзаки. Уларда қайси хўжаликлар қайси соҳалар бўйича илғорлик қилаётганлиги ёки орқада қолаётганлиги кўрсатилган, холос. Яъни, маълумотларда келтирилган рақамлар қайтадан такрорланган, холос.

МАТБУОТ ОБЗОРИ

Шуниси таажжубланарлики, газетада октябрь ва ноябрь ойларида эълон қилинган чорвачилик материалларида бирор жойда чорва қишлови тилга олинмаган. Гўё фермаларда чорва қишлови бошланмагандек. Ваҳоланки, район хўжаликларидаги аҳвол мақтанарли даражада эмас. Район колхоз ва совхозлари 1984 йилнинг октябрь ва ноябрь ойларида ўтган йилнинг шу ойларига нисбатан сут етиштиришни 163 тоннага, ҳар бир сигирдан соғиб олинган сутни 70 килограммга камайтириб юборганлар. Гўшт ва тухум тайёрлашда ҳам ўтган йилга нисбатан қолоқликка йўл қўйилган.

«Пахтакорлар овози» газетаси ходимлари ё фермадаги бу аҳволдан бехабарлар, ёки бу муҳим масала билан қизиқмаганлар. Газета саҳифаларида чорвадаги аҳвол тўғрисида танқидий материаллар йўқлигини фақат шу билан изоҳлаш мумкин. Ваҳоланки, ўрганишга молик муҳим муаммолар жуда кўп. Хусусан, «Пахтакорлар овози» газетасининг 2 октябрь сонида чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва ем-хашак тайёрлаш бўйича мусобақада ғолиб чиққан хўжаликларга район партия комитети, район ижроия комитети, қишлоқ хўжалиги ходимлари касаба союзи район комитети, район комсомол комитетининг кўчма Қизил байроқларини бериш тўғрисидаги хабар эълон қилинди. Унда «Бўка» ва «Кўкорол» совхозларида, «Коммунизм» колхозида ем-хашак тайёрлашда сусткашликка йўл қўйилаётганлиги қайд этилган эди. Агар газета ўз вақтида бу масалани ўрганиб, танқидий материал эълон қилганда эди бу хўжаликдагина эмас, райондаги бошқа колхоз ва совхозларда ҳам ем-хашак тайёрлашга бўлган муносабат ўзгариши мумкин эди.

Газетада илғор тажрибани ёритиш ҳам талаб даражасида эмас. Икки ой мобайнида «Пахтакорлар овози»да ҳаммаси бўлиб иккита корреспонденция — «Партия XIX съезди» колхози сут соғувчиси Х. Турдиқулованинг «Сигирнинг сути тилида» (1 ноябрь) ва «Ленин йўли» колхози фермасининг молбоқари Б. Қобиловнинг «Имконият етарли» (13 ноябрь) материаллари эълон қилинган. Газетанинг 30 октябрь сонида босилган «Бузоқбоқар» хабари эса нима учундир «Турли касб эгалари» рубрикаси остида берилган.

Газета саҳифаларида социалистик мусобақада пешқадамлик қилаётган энг яхши сут соғувчилар, молбоқар ва бузоқбоқарлар, паррандабоқарларнинг фотосуратлари ҳам камдан-кам учрайди.

Чорва қишловини ёритишга муносабат шундай бўлганлиги учун газета саҳифаларида ферма ходимларининг шу кунлардаги ишлари, улар олдида турган муаммолар, социалистик мусобақанинг бориши, қиш кунларида ҳам юқори натижаларга эришаётган илғорлар тажрибаси тўғрисидаги материаллар йўқлигига ажабланмаса бўлади.

Ўрта Чирчиқ район **«Машъал»** газетаси редакцияси ҳам зарбдор соҳани эътибордан четда қолдирмоқда. Тўғри бир сафар газетада «Чорва қишловига тайёргарлик «Машъал» назорати остида» рубрикаси остида газета мухбири У. Ҳамидовнинг «Яйловларда аҳвол қандай?» танқидий мақоласи (4 октябрь) эълон қилинди. Унда Ким Пен Хва номли, «Коммунизм», Куйбишев номли колхозларнинг қўйчилик фермаларида қишловга тайёргарлик кўришдаги камчиликлар кўрсатиб ўтилган эди.

Бу билан редакция чорва қишловини ёритиш вазифасини бажариб бўлган, деган фикрга келиш мумкин. Акс ҳолда газетанинг октябрь ва ноябрь ойларидаги 34 та сонида юқорида тилга олинган танқидий мақоладан ташқари давлатга чорвачилик маҳсулотлари сотиш планлари бажарилганлиги тўғрисида рапортлар ва Терешкова номли колхозда бўлиб ўтган семинар-кенгаш ҳақидаги хабардан бошқа бирор материал эълон қилинмаганлигини қандай изоҳлаш мумкин? «Чорва қишловига тайёргарлик «Машъал» назорати остида» рубрикасига келганда эса шуни айтиш керакки, у фақат бир мартагина газета юзини кўрди. Шуниси таажжубланарлики, чорва қишлови ҳақида умуман материаллар берилмаётгани ҳолда нима учундир газета саҳифалари район ҳаётига алоқаси бўлмаган материаллар ва турли-туман ўсимликлар тўғрисидаги маълумотлар билан тўлдириляпти.

Ҳозир чорвадорлар учун ғоят масъулиятли дамлар. Уларнинг унумли меҳнат қилишлари ва дам олишлари учун барча зарур шароитларни яратиш хўжаликлар раҳбарлари, партия, касаба союз ва комсомол ташкилотларининг энг муҳим вазифаларидир. Аммо бу масалалар фақатгина «Пахтакорлар овози» ва «Машъал» газеталарининггина эмас, «Янгийўл» газетаси редакциясининг ҳам эътиборидан четда қолмоқда.

Чорвачилик ҳақиқатан ҳам зарбдор фронт бўлиб қолиши учун район газеталари ўзларининг кўп сонли авторлар активига таянган ҳолда илғор чорвадорларнинг тажрибаларини ёрқин ва таъсирчан қилиб оммалаштириб боришлари, чорва қишловида йўл қўйилаётган камчиликларни очиб ташлашлари зарур. Бундай материаллар газеталар саҳифаларидан мунтазам ўрин олиши жуда муҳимдир.

Чорвадорларга таъсирчан социалистик мусобақани йўлга қўйишда ҳар тарафлама ёрдам кўрсатиш, 1984 йилги ва умуман беш йиллик планлар ҳамда олинган мажбуриятлар сўзсиз бажарилишини таъминлаш, ферма ходимларига ҳамма қулайликларни яратиб бериш район партия комитетлари ва хўжаликлар бошланғич ташкилотларининг бурчидир. Ана шу вазифаларни муваффақиятли ҳал этиш партия XXVI съезди, КПСС Марказий Комитетининг шундан кейинги Пленумлари, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XVI, XVII ва XVIII пленумлари, Тошкент область партия комитети IV ва V пленумлари қарорларига амалий жавоб бўлади.

МАДАНИЯТ ХАБАРЛАРИ

ИККИ АЛЬБОМ

Ўзбекистоннинг ўтган аср заргарлари яратган нодир буюмлар билан «Советский художник» нашриёти чоп этган янги альбом орқали танишиш мумкин. Унда 120 дан ортиқ экспонатлар тасвири берилган.

Альбомда шунингдек Тошкент ва Ўрта Осиё республикаларининг музейларида сақланаётган коллекциялар ҳақида мақолалар ҳам эълон қилинган. Санъатшунос Наталья Сичева эса тақинчоқлар, уларнинг ятатилиши, қандай пайтда тақилиши ҳақида қизиқарли ҳикоя қилган.

Янги альбомдан мутахассислар, шунингдек халқ амалий санъати ишқибозлари фойдаланишлари мумкин.

* * *

Ғафур Ғулом номли адабиёт ва санъат нашриёти «Ўзбекистон санъат усталари» туркумидаги навбатдаги рангли альбомни чоп этди. У таниқли рассом Виктор Уфимцев ижодига бағишланган. Альбомда жамланган рассом ҳақидаги мақолаларни санъатшунос Лариса Шостко ёзган.

Ушбу нашрда замондошимиз, коммунист-рассом Виктор Уфимцевнинг бой ижодий фаолияти, республикамиз тарихи, унинг халқи анъаналари ҳақидаги полотнолари жамланган. Санъатсеварларга айниқса «Ҳамза», «Янги ерда», «Октябрь», «Халқ қурилишига» монументал картиналари манзур бўлиши шубҳасиз. Бу асарларнинг кўпчилиги пойтахт музейларининг экспозицияларидан ўрин олган. Шу кунларда Ўзбекистон халқ рассоми В. Уфимцев асарлари Олмалиқ шаҳрининг расмлар галереясида ҳам намойиш қилинмоқда.

О. АПУХТИН.

ОЙБЕК МЕРОСИ ЎРГАНИЛМОҚДА

Бугун В. И. Ленин номидаги Тошкент Давлат университетида атоқли ўзбек адиби, СССР Давлат мукофоти лауреати, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги Ойбек туғилган куннинг 80 йиллигига бағишланган илмий-назарий конференция бошланади.

Конференция икки кун давом этиб, СССР халқлари адабиёти, ўзбек совет адабиёти, ўзбек классик адабиёти, таржима маҳорати, ўзбек тилшунослиги, журналистика каби секцияларда Ойбекнинг ижодий мероси, кўп миллатли совет романчилигида адибнинг тутган ўрни, классик адабиётнинг тадқиқотчиси сифатида ўрганилади. Шунингдек, шеърияти, таржимончилик фаолияти, тил ва услуб хусусиятлари, публицистикаси ҳақида докладлар қилинади. Унда Тошкент Давлат университети профессор-ўқитувчиларидан ташқари Қозон ва Нукус Давлат университетлари, С. М. Киров номидаги Ленинобод Давлат педагогика институтининг адабиётшунос олимлари ҳам иштирок этадилар.

А. ҒУЛОМОВ.

«МАРҲАБО»га МАРҲАБО

Шу беш йилликда шаҳарда янги Ленин номли массив қад кўтарди. Унда озиқ-овқат, кийимлар, мебель магазинлари, Ёшлар уйи, стадион, сартарошхона фойдаланишга топширилган эди. Куни кеча массив марказида 100 ўринли «Марҳабо» кафеси очилди. Бу кўркам, замонавий архитектура кўринишига эга бўлган кафени «Узторгстрой» трестининг 1-кўчма механизациялашган колоннаси қурувчилари шаҳарликларга катта совға қилдилар. Кафе катта ва кичик заллардан иборат. Шинам, дид билан безатилган бу залларда тўй, тантана, юбилейлар ўтказиш мумкин.

Шунингдек, уй бекаларига қулайлик яратиш мақсадида кафе ёнида масаллиғлар билан савдо қиладиган магазин ҳам ишга тушди.

Р. АБДУҚАЮМОВА,
Янгийўл.

ЧЕТ ЭЛ АХБОРОТИ

ЖАҲОН ШАҲАРЛАРИ ВА ПОЙТАХТЛАРИДА

✦ ПРАГА. Бу ердаги «Московская» ва Москвадаги «Пражская» метро станцияларида пардозлаш ишлари аниқ графикка мувофиқ олиб борилмоқда. Бу станциялар Совет Иттифоқи ва Чехословакия пойтахтлари ўртасидаги дўстликнинг рамзи бўлиб қолади.

«Московская» станциясида интернационал социалистик меҳнат бригадаси ишламоқда. Совет ва чехословакиялик ғишт терувчилар ва пардозловчилар станциянинг жанубий қисмида қоплаш ишларини ниҳоясига етказмоқдалар. Бу коллектив 1984 йилнинг июнидан бошлаб Урал ва Карелиядан келтирилган салкам 3 минг квадрат метр оқ ва қизил мармар билан станция деворларини қоплади.

Москвадаги «Пражская» станциясини пардозлаш учун ЧССРдан «Поштерн кулолчилик заводлари» корхонаси ишлаб чиқараётган компонентлар етказиб берилмоқда. Мазкур корхона Москва метроси буюртмаларини январь ойидан бажара бошлади. Корхона коллективи СССР пойтахтидаги «Пражская» станцияси номига сўнгги туркум қоплама материалларни жўнатиб, йиллик маҳсулот етказиб бериш планини бажарди.

✦ ҒАРБИЙ БЕРЛИН. Сўнгги тўрт йил ичида Ғарбий Берлин гражданларидан 31 мингдан ортиқ киши «Шаҳримиз — ядро қуролига қарши» мурожаатномасига имзо чекди. Шаҳардаги сиёсий, маданий, ёшлар, илмий ва диний ташкилотлардан 90 таси биргаликда ана шундай мурожаат билан чиқди. Мурожаатнома муаллифлари Ғарбий Европада Американинг ядро ракеталари жойлаштирилишини рад этиб, Ғарбий Берлин Марказий Европадаги ядро қуролидан ҳоли бўлган зонанинг бир қисми бўлиб қолишини талаб қиладилар ва ҳарбий ҳаражатларни кескин қисқартиришга даъват этадилар.

✦ ТРИПОЛИ. Ливия пойтахтида араб шаҳарлари ташкилоти доимий бюросининг сессияси иш бошлади. Сессия қатнашчилари араблар дунёсида шаҳар саноатини ва коммунал хўжаликни ривожлантириш проблемаларини, муниципалитетлар ўртасида ҳамкорликни мустаҳкамлаш масалаларини кўриб чиқадилар, ташкилотнинг келгуси йилги бюджетини муҳокама қиладилар.

✦ БУЭНОС-АЙРЕС. Аргентина пойтахтининг аҳолиси зич бўлган жанубий районида «Юнион карбайд корпорейшн» компаниясига қарашли омборларда тез alanга оладиган ва портлаб кетиш хавфи бўлган бир ярим миллион куб метр газ солинган 700 та цистерна жойлашган. «Кларин» газетасининг хабар қилишича, шу йилнинг июлида бу ерда нефть солинган танкерда чиққан ёнғиндан у ердаги химиявий моддалар бахтли тасодиф туфайлигина портлаб кетмади.

✦ РИО-ДЕ-ЖАНЕЙРО. Американинг «Американ сайэнемайд компани» компаниясига қарашли Бразилиянинг Резенди шаҳридаги химия корхонаси ишлаб чиқаришда Ҳиндистонда фожиа келтириб чиқарган заҳарли газдан фойдаланади. «Фолья ди Сан-Паулу» газетаси Уберлация шаҳри яқинидаги кофезорларда ишлаган бир гуруҳ деҳқонлар, шу жумладан болалар ўткир химиявий моддалардан оғир заҳарланганлигини хабар қилди.

✦ ҒАРБИЙ БЕРЛИН. Ғарбий Берлин сенати жамоат транспортида юриш ҳақини яна ошириш тўғрисида қарор қабул қилди. Келгуси йилнинг 1 майидан бошлаб автобус ва метродан фойдаланганлик учун ҳақ 6,8 процент ортади. Шаҳар маъмурлари тариф ва нархларни ҳар йили оширмоқдалар. Бу эса Ғарбий Берлиннинг юз минглаб меҳнаткашлари оилавий бюджетига ғоят салбий таъсир ўтказмоқда.

✦ ЛОНДОН. Лондоннинг ғарбий қисмидаги метро станцияларидан бирида икки поезд тўқнашиб кетди. Маъмурларнинг хабарларига қараганда, машинистлардан бири ҳалок бўлган, пассажирлар орасида ҳам жабр кўрганлар бор. (ТАСС).

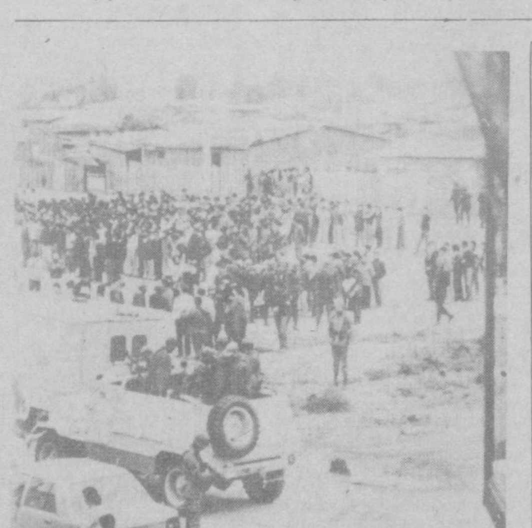

● Пиночет режими қўшинлари Чили пойтахти Сантьягонинг камбағаллар кварталларида тез-тез тинтувлар ўтказмоқда. Суратда: навбатдаги тинтув пайти.

ТАСС фотохроникаси.

ҚОНЛИ ЁВУЗЛИК

БАЙРУТ. (ТАСС). Исроил ҳарбийлари оккупация қилиб турган Жанубий Ливанда яна бир қонли ёвузлик қилинди. Босқинчиларнинг жазо бўлинмалари юзта танк ва бронетранспортер мададида Жанубий Ливаннинг саккиз қишлоғини қуршаб олиб, бу қишлоқларнинг аҳолисидан ўч олди. Кўчаларга бостириб кирган Исроил солдатлари уйлар ва одамларга пулемёт ва автоматлардан тартибсиз ўқ уза бошладилар.

Ливан матбуоти эълон этган маълумотларга кўра, ана шу жиноий ҳаракат натижасида тўрт киши ўлдирилган, неча ўнлаб киши жароҳатлантирилган, 70 дан ортиқ ливанлик Ансор қамоқ лагерига ташланган.

ЖОСУСЛАР ҲУКМ ҚИЛИНДИ

БЕРЛИН. Берлиндаги олий суд ҳарбий коллегияси ГФР граждани Г. Шульцни ГДРга қарши жосуслик қилганлиги учун 12 йил озодликдан маҳрум этишга ҳукм қилди.

АДН агентлигининг хабар қилишича, суд мажлиси давомида Шульц ГФР федерал разведка маҳкамасига сотилган агент сифатида жосуслик маълумотларини тўплаш ва юбориб туриш билан шуғулланганлиги, ГДР гражданларини Ғарбий Германия разведкаси фойдасига жосуслик иши учун ёллашга уриниб келганлиги исботланди.

(ТАСС).

БИЛДИРИШ

«ТОШКЕНТ ҳақиқати» редакцияси ҳузуридаги ишчи мухбирлар университетининг навбатдаги машғулоти 21 декабрь соат 18.00 да редакциянинг янги биносида (Ленинград кўчаси, 32 уй, 7-қават) бўлади.

Редактор ўринбосари
С. Ғ. МУСАЕВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

СССР АЛОҚА МИНИСТРЛИГИ ТОМОНИДАН ШАҲАРЛАРАРО ТЕЛЕФОН ТАРМОҒИДА
Янги «Шаҳарлараро ва халқаро телефон алоқасидан фойдаланиш қоидалари»

ЖОРИЙ ЭТИЛДИ

Бу қоидаларда боғланиш ўрнатишнинг автоматик усулини кенг жорий этиш ва буюртмаларга қўлда хизмат кўрсатиш системаси асосидаги телефон сўзлашувларини автоматик усулда қайта тақсимлаш шароитларидаги иш тажрибаси ҳисобга олинган.

Республика шаҳарлараро телефон станцияси Тошкент шаҳар абонентларига бу қоидаларнинг ўзига хос хусусиятларини маълум қилади.

КРЕДИТГА ТАЪМИНЛАНГАН СЎЗЛАШУВЛАР УЧУН БЕВОСИТА АБОНЕНТГА ТАҚДИМ ЭТИЛУВЧИ СЧЕТДА ҚУЙИДАГИЛАР КЎРСАТИЛАДИ:

— Ҳисоб-китоб даври,
— телефон сўзлашувлари сони,
— тўланиши лозим бўлган маблағ,
— счет берилган кун,
— тўлов муддати.

Шахсий ёки коллектив фойдаланишдаги квартира телефони ва ташкилотлар, муассасалар ҳамда корхоналар телефони, шу жумладан, меҳмонхоналар, ётоқхоналар, санаторийлар ва шу кабиларда ўрнатилган телефон орқали кредит ҳисобига амалга оширилган шаҳарлараро телефон сўзлашувлари учун моддий жавобгарлик абонент зиммасига, яъни телефон унинг номида бўлган шахс зиммасига юкланади.

Белгиланган муддатда (счет берилганидан сўнг 15 кун ичида) ҳақ тўланмаган ҳолда алоқа корхонаси абонентни телефонни узиб қўйиш мумкинлиги тўғрисида огоҳлантиради.

Огоҳлантиришдан сўнг 5 кун давомида счетга ҳақ тўланмаса телефон узиб қўйилади.

Счет бўйича огоҳлантиришдан сўнг ҳақ тўланганда, телефон узиб қўйилишининг олдини олиш мақсадида абонент шаҳарлараро телефон станциясига қарзини узгани ҳақида хабар бермоғи лозим.

Алоқа корхонаси томонидан телефонни қайта ишга тушириш абонент қарзини узганлиги тўғрисидаги ҳужжатни тақдим этгач ва телефон қайта уланганлиги учун 2 сўм тўлагач, 3 кун ичида амалга оширилади.

Телефон узиб қўйилган дақиқадан бошлаб, бир ой мобайнида қарз узилмаса, абонентнинг телефондан фойдаланиш ҳуқуқи бекор қилиниши мумкин, қарзлари эса белгиланган тартибда ундириб олинади.

Счет ҳақини тўлаганлиги ҳақидаги ҳужжат даъво муддатига мувофиқ абонент томонидан 3 йилгача сақланиши шарт.

Сўзлашув куни, шаҳар номи ва давомийлиги тўғрисидаги маълумотлар счет тақдим этилган кундан сўнг бир ойдан кечиктирилмаган муддатда счетда кўрсатилган телефон орқали, ҳафтанинг иш кунларида — 9.00 дан 13.00 гача ва 14.00 дан 20.00 гача, шанба кунлари 9.00 дан 13.00гача ва 14.00 дан 18.00 гача берилади.

АБОНЕНТЛАРГА ХИЗМАТ КЎРСАТИШ БЎЙИЧА ОПЕРАТОРЛАРНИНГ ТЕЛЕФОН НОМЕРЛАРИ:

32, 33, 39, 96-АТСлар — 44-57-22,
91, 99, 46, 29-АТСлар — 44-32-34,
77, 24, 90-АТСлар — 44-54-08,
78, 76, 74-АТСлар — 44-50-14,
55, 56, 45-АТСлар — 44-56-04,
44, 48, 62-АТСлар — 44-37-74,
41, 42, 35, 36-АТСлар — 44-61-97,
53, 58, 64, 66-АТСлар — 44-32-24.

Бригадирнинг телефон номери — 44-33-34, абонентлик участкаси бошлиғининг телефон номери — 44-52-54.

Телефон ахборотлари ҳақида маълумотлар алоқа корхонаси томонидан телефон сўзлашувида қатнашаётган шахсга, телефон тармоғи абонентига ёки унинг қонуний вакили билан келганларга берилади.

Шаҳарлараро телефон сўзлашувлари учун абонентга тақдим этилган счёт юзасидан абонент счёт қўйилган кундан бошлаб бир ой давомида шикоят қилиши мумкин.

Абонентлик участкаси ташриф буюрувчиларни ҳафтанинг иш кунларида 16.00 дан 20.00 гача; шанба кунлари 9.00 дан 13.00 гача ва 14.00 дан 18.00 гача қабул қилади.

Корхоналар, ташкилотлар ва муассасаларга шаҳарлараро телефон сўзлашувлари таъминлаб берилганлиги тўғрисида ҳужжатлар абонентлик участкасида ҳар ойнинг 15 кунидан 25 кунигача иш кунларида 16.00 дан 19.00 гача берилади. Бу ҳужжатлар республика шаҳарлараро телефон станциясида уч ойгача сақланади.

Янги қоидаларга мувофиқ чақириқ қоғозини етказиб бериш шарти билан сўзлашувга буюртма беришда, чақирилаётган абонент унга алоқа бўлими томонидан элтиб берилган телеграммада кўрсатилган сўзлашув пунктига ёки телефонгагина келиши шарт. Чунки, пунктлар орасида яримавтомат алоқа мавжуд бўлган тақдирда чақириқ қоғози асосидаги сўзлашув буюртма пунктидаги шаҳарлараро телефон станцияси телефонисткаси иштирокисиз, бевосита чақирилаётган абонент келиши лозим бўлган сўзлашув пункти телефон номерини териш орқали таъминланади. Бу номерни чақирилган шаҳарлараро телефон станцияси телефонисткаси теради.

РЕСПУБЛИКА ШАҲАРЛАРАРО ТЕЛЕФОН СТАНЦИЯСИ.

ҚАДРДОН ЎРТОҚЛАР!

ҚАРИНДОШЛАРИНГИЗ ВА ЯҚИН ТАНИШ-БИЛИШЛАРИНГИЗНИ ЯНГИ ЙИЛ БИЛАН МУБОРАКБОД ЭТИШНИ УНУТМАНГИЗ!

Янги йил муносабати билан йўлланадиган қутлов телеграммалари, откриткалари, бандероллари ва совғалар солинган посилкаларни байрам арафаси кунларига тиқилинч қилиб қолдирмангиз.

Етказиб бериш муддати ёзилган қутлов телеграммаларини қабул қилиш 25 декабрдан бошлаб тўхтатилади. Тошкент области алоқа корхоналари почта жўнатмаларининг барча турларини чекланмаган миқдорда қабул қилади ва жўнатади.

Қабул қилиб олувчи ва почта жўнатмасининг жўнатувчиси адресларида етиб бориладиган пункт номи олдидан олти рақамли почта индексини, етиб бориладиган пункт номидан кейин эса алоқа бўлимининг тартиб номерини албатта ёзиб кўрсатинг.

Хатлар, откриткалар, почта карточкаларини қабул қилиб олувчининг адресидаги олти рақамли почта индекси конвертнинг пастки чап бурчагида ажратилган сеткада махсус услубланган ҳолда рақамлар билан, адресда эса алоқа бўлимининг тартиб номерини ёзиб кўрсатинг.

Шунингдек, жўнатувчининг адресидаги олти рақамли почта индексини ҳам ёзиб кўрсатишни унутманг.

Хатларни фақат 114x166 мм, 162x229 мм ва 229x324 мм ҳажмидаги стандартлаштирилган конвертларда юборинг.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ АЛОҚА ИШЛАБ ЧИҚАРИШ-ТЕХНИКА БОШҚАРМАСИ.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ / "Ташкентская правда" /

ОРГАН ТАШКЕНТСКОГО ОБКОМА КОММУНИСТИЧЕСКОЙ ПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА И ОБЛАСТНОГО СОВЕТА НАРОДНЫХ ДЕПУТАТОВ

БИЗНИНГ АДРЕС: Тошкент, Ленинград кўчаси, 32. ТЕЛЕФОНЛАР: редактор ўринбосарлари—335885; 325747, 337916, 325748, масъул секретарь—334808, 325353, секретариат—325750. БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 325778, саноат, капитал қурилиш ва транспорт—325749, қишлоқ хўжалиги—325647, пропаганда—325556, совет қурилиши—325645, фан, маданият ва олий ўқув юртлари—325553, адабиёт ва санъат—325767, ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик—325733, хатлар ва оммавий ишлар—334048, 325354, фельетонлар—325556, фотомухбир—325894.

Р. 20244. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС: 64684. В. 1651. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12